

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง บทบาทของอาเซียนในการส่งเสริมการลงทุนจาก
ต่างประเทศ กรณีศึกษาเปรียบเทียบประเทศไทย
มาเลเซียและสิงคโปร์

จัดทำโดย นางสาว บุษราคัม ศรีรัตนา
รหัส ๕๐๗๕

รายงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๕ ปี ๒๕๕๖
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
ลิขสิทธิ์ของกระทรวงการต่างประเทศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคล
(Individual Study)

เรื่อง บทบาทของอาเซียนในการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ
กรณีศึกษาเปรียบเทียบประเทศไทย มาเลเซียและสิงคโปร์

จัดทำโดย นางสาว บุษราคัม ศรีรัตนา
รหัส ๕๐๗๕

หลักสูตรนักบริหารการทูต รุ่นที่ ๕ ปี ๒๕๕๖
สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ
รายงานนี้เป็นความคิดเห็นเฉพาะบุคคลของผู้ศึกษา

เอกสารรายงานการศึกษาส่วนบุคคลนี้ อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรม
หลักสูตรนักบริหารการทูตของกระทรวงการต่างประเทศ

ลงชื่อ .....

(ศาสตราจารย์ ดร. ชชาติชาย ณ เชียงใหม่)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ .....

(ดร. จิตรिया ปิ่นทอง)
อาจารย์ที่ปรึกษา

ลงชื่อ .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครเดช ไชยเพิ่ม)
อาจารย์ที่ปรึกษา

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ภายในปี ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาเซียนมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนที่เสรีเมื่อพิจารณาเฉพาะประเด็นการลงทุน จากการวิเคราะห์ SWOT Analysis อาเซียนมีจุดเด่นในแง่ของการรวมตัวที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน มีกฎระเบียบรองรับ มีการรวมตัวกับเศรษฐกิจโลกโดยผ่านทางความตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญของอาเซียนในทุกภูมิภาคทั่วโลก นักลงทุนต่างชาติลงทุนในอาเซียนมาเป็นเวลานาน จนทำให้มีอาเซียนมีฐานอุตสาหกรรมสนับสนุนที่แข็งแกร่งรองรับ เกิดการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมของบริษัทข้ามชาติทั่วไปในอาเซียน และอาเซียนก็กำลังดำเนินการเสริมสร้าง ASEAN Connectivity ที่จะเป็ประโยชน์ต่อทั้งการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ของอาเซียนและของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้เกิดโอกาสในการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้น เป็นการยกระดับผู้ประกอบการของอาเซียนให้ได้มาตรฐานระดับโลกมากยิ่งขึ้น

ในด้านของจุดอ่อนและอุปสรรคของการลงทุน อาเซียนมีกฎระเบียบ การให้สิทธิประโยชน์ที่แตกต่างกัน นักลงทุนต่างชาติจำเป็นที่จะต้องศึกษารายละเอียดเพื่อทำการเปรียบเทียบก่อนการตัดสินใจลงทุน หลายประเทศในอาเซียนใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาราชการรวมถึงการตีความตามกฎหมาย ซึ่งอาจจะทำให้ชาวต่างชาติเสียเปรียบ นอกจากนี้ยังมีระดับการพัฒนาที่ไม่เท่ากัน และปัญหาที่เริ่มเกิดมากขึ้น คือ การขาดแคลนแรงงาน

เมื่อพิจารณา Best Practice ของมาเลเซียและสิงคโปร์ในการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ มาเลเซีย มีการพัฒนาเครือข่ายด้านโทรคมนาคมที่ใช้เทคโนโลยีสูงอย่างมีประสิทธิภาพยังให้การสนับสนุนด้านเงินทุนแก่บริษัทมาเลเซียในการรับจ้างผลิตชิ้นส่วนให้กับบริษัทรายใหญ่ เพื่อยกระดับผู้ประกอบการมาเลย์ ให้ไปสู่อุตสาหกรรมความรู้เข้มข้นและอุตสาหกรรมเชิงนวัตกรรม มีการสนับสนุนให้ผู้ให้บริการรายย่อยรวมกิจการกับผู้ให้บริการรายใหญ่เพื่อให้แข่งขันได้ในเวทีระดับโลก นอกจากนี้มาเลเซียยังให้สิทธิประโยชน์สำหรับการซื้อกิจการบริษัทต่างชาติเพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีขั้นสูงมาเลเซียและสิงคโปร์ยังได้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาธุรกิจร่วมกันเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการไปลงทุนในประเทศที่สาม สิงคโปร์ยังเน้นให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงในระยะยาว ยกระดับให้ประเทศสิงคโปร์เป็นเศรษฐกิจความรู้และนวัตกรรม

สิงคโปร์ได้พัฒนาระบบ Logistics และ Supply Chain ในระดับมาตรฐานโลก ในด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน สิงคโปร์มีโปรแกรม The Strategic Attachment and Training (STRAT) Programme เป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในสาขาของธุรกิจเป็นยุทธศาสตร์ โดยผ่านการฝึกอบรมในต่างประเทศ และการฝึกอบรมในบริษัทชั้นนำของโลก สิงคโปร์ได้ส่งเสริมให้คนสิงคโปร์ออกไปลงทุนต่างประเทศ

เพื่อส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทยมากขึ้น จะต้องพิจารณาถึงปัจจัยแห่งความสำเร็จของการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน เช่น การลดต้นทุนวัตถุดิบและชิ้นส่วน การเปิดเสรีทางการเงินและการเคลื่อนย้ายเงินทุน ระบบ ASEAN Single

Window และการเคลื่อนย้ายแรงงาน ในด้านมิติการต่างประเทศ คือ ความร่วมมือของทีมประเทศ
ไทยในการส่งเสริมการลงทุนและการสร้างเครือข่ายธุรกิจหรือสถาบันพันธมิตร

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการศึกษาส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการฝึกอบรมหลักสูตรนักบริหาร การทูต รุ่นที่ ๕ ปี ๒๕๕๖ ซึ่งแล้วเสร็จได้ด้วยผลจากการชี้แนะและการให้คำแนะนำเชิงวิชาการจาก คณะอาจารย์ที่ปรึกษา ๓ ท่าน คือ ศาสตราจารย์ ดร. ขาติชาย ณ เชียงใหม่ ดร. จิตริยา ปิ่นทอง และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัครเดช ไชยเพิ่ม ซึ่งข้าพเจ้าต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการทุกท่าน ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกทุกอย่างในการฝึกอบรม และการจัดทำรายงาน ส่วนบุคคลฉบับนี้

ข้าพเจ้าหวังว่าผลการศึกษา ข้อเสนอแนะต่างๆ ในรายงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อ ผู้อ่านและ ผู้ที่เกี่ยวข้อง

บุษราคัม ศรีรัตน

สิงหาคม ๒๕๕๖

สารบัญ

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญภาพ	ซ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๑
๑.๓ ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา	๒
๑.๔ ประโยชน์ของการศึกษา	๒
บทที่ ๒ แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๓
๒.๑ แนวคิดทฤษฎี	๓
๒.๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	๖
๒.๓ สรุปกรอบแนวคิด	๗
บทที่ ๓ ผลการศึกษา	๘
๓.๑ SWOT Analysis อาเซียน- แหล่งรองรับการลงทุนของต่างชาติ	๘
๓.๒ SWOT Analysis ไทย – แหล่งรองรับการลงทุนของต่างชาติ	๑๓
๓.๓ การดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน	๑๗
๓.๔ หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน	๑๘
๓.๕ การนำ Best Practice ของมาเลเซีย และสิงคโปร์มาปรับใช้กับการส่งเสริม การลงทุนของประเทศไทย	๒๕
บทที่ ๔ บทสรุปและข้อเสนอแนะ	๓๒
๔.๑ สรุปผลการศึกษา	๓๒
๔.๒ ข้อเสนอแนะ	๓๔
บรรณานุกรม	๓๙
ภาคผนวก หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน	๔๐
ประวัติผู้เขียน	๔๒

สารบัญภาพ

ภาพที่ ๑	การวิเคราะห์ SWOT Analysis อาเซียนเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากต่างชาติ	๓๑
ภาพที่ ๒	การวิเคราะห์ SWOT Analysis ไทยเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากต่างชาติ	๓๒

บทที่ ๑ บทนำ

๑.๑ ภูมิหลังและความสำคัญของปัญหา

ภายใต้กรอบการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ประกอบด้วย ๓ เสาหลัก คือ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) และประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and Security Community - APSC)

สำหรับเสาหลักการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ภายในปี ๒๕๕๘ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาเซียนมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนที่เสรี

เมื่อพิจารณาเฉพาะประเด็นการลงทุน ประเทศอาเซียนทุกประเทศให้ความสำคัญต่อการลงทุนจากต่างประเทศ มีนโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ มีการจัดตั้งหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนเป็นการเฉพาะ การลงทุนจากต่างประเทศก่อให้เกิดการสร้างรายได้ของคนในประเทศ ก่อให้เกิดการว่าจ้างงาน เกิดการกระจายความเจริญสู่ชนบท ถ้ากล่าวถึงอาเซียนในฐานะที่เป็นแหล่งรองรับการลงทุน นักลงทุนต่างชาติก็ยิ่งให้ความสำคัญต่อการลงทุนในอาเซียนอย่างต่อเนื่องตลอดมา

บทบาทของอาเซียนในการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ โดยเฉพาะไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์มีทิศทางไปในทางใดในขณะนี้ มีเครื่องมือและกลยุทธ์ในการชักจูงการลงทุนที่เหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร มีการแข่งขันกันหรือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และเป็นไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ต่อความสำเร็จในการรวมตัวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนหรือไม่อย่างไร

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑.๒.๑ เพื่อศึกษารายละเอียด ASEAN Economic Community Blueprint ในหัวข้อ A. ๓ Free Flow of Investment และความตกลงด้านการลงทุนของอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement – ACIA)

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาบทบาทการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศของไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ เช่น นโยบายและแนวทางในการส่งเสริมการลงทุน ประเภทกิจการ สิทธิประโยชน์ กลยุทธ์ในการชักจูงการลงทุน เป็นต้น

๑.๒.๓ เพื่อวิเคราะห์ประเด็นปัญหาที่จะเป็นอุปสรรคต่อการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และวิเคราะห์ประเด็นที่จะนำไปสู่ผลสำเร็จในการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๑.๓ ขอบเขตการศึกษา วิธีการดำเนินการศึกษา และระเบียบวิธีการศึกษา

๑.๓.๑ ขอบเขตการศึกษา จะทำการศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบบทบาทการส่งเสริมการลงทุนของต่างประเทศ ของไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ในด้านนโยบาย มาตรการ สิทธิประโยชน์ กลยุทธ์ในการชักจูงการลงทุน วิเคราะห์ปัจจัยที่แตกต่าง แข่งขัน หรือ สนับสนุนซึ่งกันและกัน และทิศทางในการนำไปสู่ความร่วมมือด้านการลงทุนเพื่อการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๑.๓.๒ วิธีการดำเนินการศึกษา จะรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของทั้งสามประเทศ สอบถามความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่ดูแลรับผิดชอบความร่วมมือด้านการลงทุนของอาเซียน

๑.๓.๓ ระเบียบวิธีการศึกษา วิเคราะห์จากข้อมูลที่ได้เก็บรวบรวมมาจากแหล่งต่างๆ เปรียบเทียบกับแนวคิดที่เกี่ยวข้อง การศึกษานี้จะใช้แนวคิดตามกรอบความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement - ACIA) แนวคิดของ UNCTAD เรื่องการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ ของประเทศกำลังพัฒนา รายงาน World Investment Report ซึ่งแสดงตัวเลขสถิติแนวโน้มการลงทุนระหว่างประเทศ และ SWOT Analysis เพื่อวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของอาเซียนในการเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากต่างชาติ

๑.๔ ประโยชน์ของการศึกษา

๑.๔.๑ เรียนรู้กลยุทธ์ แนวนโยบาย และมาตรการของหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของประเทศที่เป็นคู่แข่ง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศในประเทศไทย ทั้งในด้านกลยุทธ์มาตรการ นโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๒ เสริมสร้างความเข้าใจในการสร้างความร่วมมือด้านการลงทุนของอาเซียนเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

๑.๔.๓ เพื่อมีข้อเสนอแนะสำหรับความร่วมมือในการชักจูงการลงทุนมาสู่ภูมิภาคอาเซียนให้เพิ่มมากขึ้น

บทที่ ๒ แนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๒.๑ แนวคิดทฤษฎี

๒.๑.๑ SWOT Analysis^๑

SWOT Analysis เป็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ หรือการวิเคราะห์ สภาวะแวดล้อม ผู้บริหารขององค์กรสามารถใช้ SWOT เป็นเครื่องมือในการประเมินสถานการณ์ สำหรับองค์กรหรือโครงการ ทำให้ผู้บริหารกำหนดจุดแข็งและจุดอ่อนจากสภาพแวดล้อมภายใน กำหนดโอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก ตลอดจนผลกระทบที่มีศักยภาพจากปัจจัย เหล่านี้ต่อการทำงานขององค์กรหรือโครงการ โดยพิจารณาประเด็นสำคัญ ๔ ข้อ คือ

S - Strengths หมายถึง ความสามารถและสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นบวก ซึ่งองค์กรนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง การดำเนินงาน ภายในที่องค์กรทำได้ดี

W - Weaknesses หมายถึง สถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นลบและด้อย ความสามารถ ซึ่งองค์กรไม่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือ หมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำไม่ได้ดี

O - Opportunities หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การ ทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการ ดำเนินการขององค์กร

T- Threats หมายถึง หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กรไม่ให้ บรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นปัญหาต่อองค์กร

๒.๑.๒ กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน^๒ (ASEAN Economic Community-AEC)

ผู้นำอาเซียนได้เห็นชอบให้มีการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ภายในปี ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) มีวัตถุประสงค์เพื่อ

๒.๑.๒.๑ การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน

การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน เป็นยุทธศาสตร์สำคัญของการ จัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะทำให้อาเซียนมีความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น โดยอาเซียน ได้กำหนดกลไกและมาตรการใหม่ ๆ ที่จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการค้าเสรีตามมาตรการด้านเศรษฐกิจที่มี อยู่แล้ว เร่งรัดการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในสาขาที่มีความสำคัญลำดับแรก อำนวยความสะดวกการ

^๑ Albert Humphrey (2 June 1926 – 31 October 2005) เป็นผู้เริ่มแนวคิด SWOT Analysis โดยนำเสนอการ วิเคราะห์นี้ ในงานสัมมนาที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดในปี ๑๙๖๐.

^๒ แหล่งที่มา <http://www.thai-aec.com/>.

เคลื่อนย้ายบุคคล แรงงานฝีมือ และผู้เชี่ยวชาญ และเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกสถาบันในอาเซียน การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน มี ๕ องค์ประกอบหลัก^๙ คือ

- ๑) การเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี (free flow of goods)
- ๒) การเคลื่อนย้ายบริการเสรี (free flow of services)
- ๓) การเคลื่อนย้ายการลงทุนเสรี (free flow of investment)
- ๔) การเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีขึ้น (free flow of capital)
- ๕) การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี (free flow of skilled labour)

ในการร่วมมือด้านอุตสาหกรรม อาเซียนได้กำหนด ๑๒ สาขาอุตสาหกรรมสำคัญลำดับแรกอยู่ภายใต้ตลาดและฐานการผลิตเดียวกันของอาเซียน ได้แก่ เกษตร ประมง ผลิตภัณฑ์ยาง ผลิตภัณฑ์ไม้ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ การขนส่งทางอากาศ สุขภาพ e-ASEAN ท่องเที่ยว และโลจิสติกส์ รวมทั้งความร่วมมือในสาขาอาหาร เกษตร และ ป่าไม้

การเป็นตลาดสินค้าและบริการเดียวจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการผลิตในภูมิภาค และเสริมสร้างศักยภาพของอาเซียนในการเป็นศูนย์กลางการผลิตของโลก และเป็นส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานโลก โดยประเทศสมาชิกได้ร่วมกันดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันของอาเซียน ได้แก่ ยกเลิกภาษีศุลกากรให้หมดไป ทอยอยยกเลิกอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษี ปรับประสานพิธีการด้านศุลกากรให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและง่ายขึ้น ซึ่งจะช่วยลดต้นทุนธุรกรรม เคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรี นักลงทุนอาเซียนสามารถลงทุนได้อย่างเสรีในสาขาอุตสาหกรรมและบริการที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเปิดให้ เป็นต้น

๒.๑.๒.๒ การเป็นภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขัน

เป้าหมายสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน คือ การสร้างภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง มีความเจริญรุ่งเรือง และมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันมี ๖ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ (๑) นโยบายการแข่งขัน (๒) การคุ้มครองผู้บริโภค (๓) สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (๕) มาตรการด้านภาษี (๖) พาณิชนียอิเล็กทรอนิกส์ ประเทศสมาชิกอาเซียนมีข้อผูกพันที่จะนำกฎหมายและนโยบายการแข่งขันมาบังคับใช้ภายในประเทศ เพื่อทำให้เกิดการแข่งขันที่เท่าเทียมกันและสร้างวัฒนธรรมการแข่งขันของภาคธุรกิจที่เป็นธรรม นำไปสู่การเสริมสร้างการขยายตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคในระยะยาว

๒.๑.๒.๓ การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน

การพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน มี ๒ องค์ประกอบ คือ (๑) การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) (๒) ความริเริ่มในการรวมกลุ่มของอาเซียน (Initiatives for ASEAN Integration: IAI) ความริเริ่มดังกล่าวมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทั้งในระดับ SME และเสริมสร้างการรวมกลุ่มของกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม ให้สามารถดำเนินการตามพันธกรณีและเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน รวมทั้งเพื่อให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทุกประเทศได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

^๙ แหล่งที่มา <http://www.asean.org/archive/5187-10.pdf>.

๒.๑.๒.๔ การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

อาเซียนอยู่ในท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่มีการเชื่อมต่อกันและมีเครือข่ายกับโลกสูง โดยมีตลาดที่พึ่งพากันและอุตสาหกรรมระดับโลก ดังนั้น เพื่อให้ภาคธุรกิจของอาเซียนสามารถแข่งขันได้ในตลาดระหว่างประเทศ ทำให้อาเซียนมีพลวัตเพิ่มขึ้นและเป็นผู้ผลิตของโลก รวมทั้งทำให้ตลาดภายในยังคงรักษาความน่าดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ อาเซียนจึงต้องมองออกไปนอกภูมิภาคอาเซียนบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก โดยดำเนิน ๒ มาตรการคือ (๑) การจัดทำเขตการค้าเสรี และความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิดกับประเทศนอกอาเซียน (๒) การมีส่วนร่วมในเครือข่ายห่วงโซ่อุปทานโลก

๒.๑.๓ กรอบความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ACIA)^๔

เพื่อให้เป็นไปตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC Blueprint) ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๓๙ (๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐) มอบหมายให้คณะประสานงานด้านการลงทุนอาเซียน (Coordinating Committee on Investment - CCI) ดำเนินการทบทวนความตกลงด้านการลงทุนอาเซียนที่ว่าด้วยการเปิดเสรีการลงทุน ซึ่งใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ และความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน บังคับใช้ตั้งแต่ ๒๕๓๐ โดยผนวกให้เป็นความตกลงเต็มรูปแบบฉบับเดียว เรียกว่า ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA)

สาระสำคัญของ ACIA : ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน ประกอบด้วย ๔ หลักใหญ่ คือ เปิดเสรี ให้ความคุ้มครอง ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน โดยครอบคลุมการลงทุนในธุรกิจ ๕ สาขา ประกอบด้วย เกษตร ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ และอุตสาหกรรมการผลิต รวมถึงบริการที่เกี่ยวข้องกับ ๕ สาขาข้างต้น โดยรวมทั้งทางตรง (Foreign Direct Investment - FDI) และลงทุนในหลักทรัพย์ (portfolio) ผู้ที่จะได้รับประโยชน์จากความตกลงนี้ คือ นักลงทุนอาเซียนและต่างชาติที่มีกิจการอยู่ในอาเซียน ทั้งนี้ไทยสงวนไม่ให้ non-Party

๒.๑.๓.๑ การเปิดเสรี

รัฐผูกพันที่จะลด/เลิกข้อจำกัดหรือเงื่อนไขที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุน หรือไม่ออกกฎระเบียบใหม่ๆที่เข้มงวดกว่าระดับที่ผูกพันไว้ ตามพันธกรณีว่าด้วยการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ National Treatment (NT) และการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง Most-Favored-Nation Treatment (MFN)

๒.๑.๓.๒ การคุ้มครองการลงทุนใน ACIA

ประกอบด้วย การชดเชยค่าเสียหายกรณียึดทรัพย์ เว้นคืน หรือเกิดเหตุการณ์ไม่สงบ การเคลื่อนย้ายเงินโดยเสรี การอนุญาตให้นักลงทุนสามารถฟ้องร้องรัฐได้หากทาคิดพันธกรณีและก่อให้เกิดความเสียหายต่อการลงทุนนั้นภายใต้กระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ

๒.๑.๓.๓ การจัดทำข้อสงวนเปิดตลาด

ภายใต้ความตกลงนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนสามารถสงวนสาขาที่ยังไม่พร้อมเปิดตลาด หรือมาตรการที่เป็นเงื่อนไขในการลงทุนได้ โดยเขียนไว้ในรายการข้อสงวน แต่ระดับ

^๔ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, เอกสารสรุปความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน, มิถุนายน ๒๕๕๖.

การเปิดตลาดจะต้องไม่น้อยกว่าที่เคยผูกพันไว้ใน (AIA) รายการข้อสงวน ACIA เป็นแบบ Negative List เช่นเดียวกับ AIA คือ ให้เขียนสงวนมาตรการที่เป็นเงื่อนไขในการเข้ามาลงทุนของต่างชาติในแต่ละสาขา หากไม่เขียนสงวนไว้ หมายถึงเปิดตลาดในสาขานั้นๆ รายการข้อสงวนของไทยมีระดับการเปิดเสรีเท่ากับกฎหมายภายในที่บังคับใช้อยู่ (current regime)

๒.๒ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๑ การลงทุนของต่างชาติในอาเซียน

ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ อดีตเลขาธิการอาเซียน (ดำรงตำแหน่งระหว่าง ๑ มกราคม ๒๕๕๑ – ๑ มกราคม ๒๕๕๕) กล่าวว่า การลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment-FDI) ในอาเซียน^๕ เกือบร้อยละ ๘๐ เป็นการลงทุนในธุรกิจบริการ เช่น ธุรกิจที่เกี่ยวกับสุขภาพ การสื่อสาร การขนส่ง โลจิสติกส์ การศึกษา การธนาคาร ฯ อาเซียนก็แบ่งกันรับผลประโยชน์ตามความสามารถในการแข่งขัน สิงคโปร์จะเป็นประเทศที่ต่างชาติเข้ามาลงทุนในภาคบริการมากที่สุด เพราะได้มีการพัฒนาภาคบริการให้ก้าวหน้ามากกว่าประเทศอื่นๆในอาเซียน ทั้งในด้านการธนาคาร โลจิสติกส์ เทคโนโลยีสารสนเทศ แม้แต่การศึกษา ก็ยังมีสาขาของมหาวิทยาลัยชั้นนำ ตั้งอยู่ในสิงคโปร์ เช่น มหาวิทยาลัยชิคาโก ฮาร์วาร์ด คอร์เนล เป็นต้น

๒.๒.๒ รายงานสถานะการลงทุนในอาเซียน^๖

จาก World Investment Report ๒๐๑๒ โดย UNCTAD ได้แสดงให้เห็นว่าการลงทุนของต่างชาติในอาเซียนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๖ คิดเป็นมูลค่า ๑๑๗ พันล้านเหรียญสหรัฐ การลงทุนในบรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย และสิงคโปร์เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จากวิกฤติการณ์น้ำท่วมในประเทศไทยสะท้อนให้เห็นถึงความบกพร่องของการบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (supply-chain management systems) โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ แต่มูลค่าการลงทุนก็ยังเพิ่มขึ้น อาเซียนมีความได้เปรียบในการแข่งขันในภาคการผลิตเพิ่มขึ้น บริษัทต่างชาติบางแห่งได้ย้ายฐานการผลิตจากจีนมาลงทุนในอาเซียน

๒.๒.๓ การประชุมหัวหน้าหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน^๗

เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ หัวหน้าหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนได้ประชุมร่วมกันที่กรุงเทพมหานคร ประเทศกัมพูชา มีมติร่วมกันที่จะส่งเสริมและสนับสนุนการลงทุนที่จะเป็นประโยชน์ต่อภูมิภาคอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขาที่มีศักยภาพในการสร้างห่วงโซ่อุปทาน และจะร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อร่วมมือกันส่งเสริมการลงทุนให้เข้ามายังภูมิภาคอาเซียนให้มากขึ้น

^๕ สุรินทร์ พิศสุวรรณ, อาเซียน ฐิไว้ได้เปรียบแน่, (กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์, ๒๕๕๕), หน้า ๙๕.

^๖ UNCTAD. World Investment Report 2012, p.11.

^๗ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, เอกสารสรุปการประชุมหัวหน้าหน่วยงานอาเซียน, พฤศจิกายน ๒๕๕๕

๒.๓ สรุปกรอบแนวคิด

SWOT Analysis จะใช้ในการวิเคราะห์ จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคของอาเซียน ในการเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากต่างชาติ SWOT Analysis เพื่อวิเคราะห์ประเทศไทยในการเป็น แหล่งรองรับการลงทุนต่างชาติ โดยนำเอากรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน และความ ร่วมมือด้านการลงทุนของอาเซียนมาประกอบการพิจารณาร่วมกัน

บทที่ ๓ ผลการศึกษา

๓.๑ SWOT Analysis อาเซียนเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากต่างชาติ (ภาพที่ ๑ หน้า ๓๑)

SWOT Analysis นำมาใช้วิเคราะห์อาเซียน ตามสภาพการณ์ภายในและภายนอก ในการเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากต่างชาติ โดยพิจารณาจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ดังนี้

๓.๑.๑ จุดแข็ง (Strengths)

หมายถึง ความสามารถและสถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นบวก ซึ่งองค์กรนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ดี

๓.๑.๑.๑ การรวมกลุ่มที่เป็นรูปธรรม

เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๑๐ อาเซียนหรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ASEAN – Association of Southeast Asian Nations) ได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางสังคมและส่งเสริมสันติภาพและเสถียรภาพในภูมิภาค แต่ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงการรวมกลุ่มที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนและมีกฎบัตรรองรับ และมีผลผูกพันในฐานะที่เป็นสมาชิกอาเซียน โดยในปี ๒๕๔๖ ผู้นำอาเซียนได้ประกาศให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียน ภายในปี ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐) ตามปฏิญญาบาหลี่ (Bali Concord II) ประกอบด้วย ๓ เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASEAN Political-Security Community) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Council) ซึ่งต่อมา ได้เห็นชอบให้เร่งรัดเป้าหมายดังกล่าวเป็นปี ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) และได้มีการจัดทำกฎบัตรอาเซียน^๑ (ASEAN Charter) ซึ่งเป็นเสมือนธรรมนูญของอาเซียน ที่จะเปลี่ยนสถานะของอาเซียนจากการรวมตัวในรูปแบบสมาคม เป็นองค์กรระหว่างประเทศ (International Organization) ที่มีฐานะทางกฎหมาย โดยกฎบัตรฯ นี้ มีผลบังคับใช้แล้ว ตั้งแต่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๑ การรวมกลุ่มของอาเซียน ทำให้ต่างชาติมีความเชื่อมั่นในความเข้มแข็งของภูมิภาคอาเซียน

๓.๑.๑.๒ ขนาดตลาดของอาเซียน

การรวมตัวกันของอาเซียนทำให้เกิดตลาดขนาดใหญ่รวม ๑๐ ประเทศ มีประชากรกว่า ๖๐๐ ล้านคน นักลงทุนต่างชาติสามารถผลิตสินค้าเพื่อป้อนตลาดอาเซียน ในขณะที่เดียวกันก็สามารถใช้อาเซียนเป็นฐานส่งออกได้ด้วย

^๑ สุรินทร์ พิศสุวรรณ, อาเซียน รู้ไว้ได้เปรียบแน่, (กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์, ๒๕๕๕), หน้า ๑๗.

๓.๑.๑.๓ การรวมตัวกับเศรษฐกิจโลก

อาเซียนมีการจัดทำเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement – FTA) กับประเทศคู่เจรจาต่างๆ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ การทำ FTA กับประเทศคู่เจรจา จะทำให้อาเซียนสามารถขยายการส่งออกและโอกาสทางการค้า การลงทุน เพิ่มอำนาจการต่อรองของอาเซียนในเวทีการค้าโลก รวมทั้งประโยชน์จากสิทธิประโยชน์ภายใต้ FTA ด้านการเปิดเสรีด้านการลงทุน

๓.๑.๑.๔ เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area - AFTA)

อาเซียนได้จัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนเพื่อให้การขายสินค้าภายในอาเซียนเป็นไปโดยเสรีมีอัตราภาษีต่ำและปราศจากข้อจำกัดทางการค้า เพื่อดึงดูดนักลงทุนต่างชาติให้มาลงทุนในอาเซียน และเพื่อจะได้มีอำนาจต่อรอง และเป็นเวทีแสดงความคิดเห็น หากได้รับความกดดัน หรือถูกเอารัดเอาเปรียบทางการค้าจากประเทศอื่น ภายใต้ AFTA นักลงทุนอาเซียนและนักลงทุนต่างชาติที่มีกิจการในอาเซียน จะได้รับการยกเว้นภาษีขึ้นส่วนและวัตถุดิบ เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าต่างๆ ช่วยลดต้นทุนในการผลิต

๓.๑.๑.๕ ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA)

ที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) ครั้งที่ ๓๙ (๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๐) มอบหมายให้คณะประสานงานด้านการลงทุนอาเซียน ดำเนินการทบทวนความตกลงด้านการลงทุนอาเซียนที่ว่าด้วยการเปิดเสรีการลงทุน ซึ่งใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ และความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนบังคับใช้ตั้งแต่ ๒๕๓๐ โดยผนวกให้เป็นความตกลงเต็มรูปแบบฉบับเดียว เรียกว่า ASEAN Comprehensive Investment Agreement (ACIA) ประกอบด้วย ๔ หลักใหญ่ คือ เปิดเสรีให้ความคุ้มครอง ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน และครอบคลุมการลงทุนในธุรกิจ ๕ สาขา ประกอบด้วย เกษตร ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ และอุตสาหกรรมการผลิต รวมถึงบริการที่เกี่ยวข้องกับ ๕ สาขาข้างต้น โดยรวมทั้งทางตรง (FDI) และลงทุนในหลักทรัพย์ (portfolio) ผู้ที่จะได้รับประโยชน์ คือ นักลงทุนอาเซียนและต่างชาติที่มีกิจการอยู่ในอาเซียน (ไทยสงวนไม่ให้เป็น non-Party) การมีความตกลงด้านการลงทุนระหว่างอาเซียน ส่งสัญญาณที่ดีแก่นักลงทุนต่างชาติ

๓.๑.๑.๖ มีฐานอุตสาหกรรมสนับสนุนที่แข็งแรง

การที่อาเซียนให้การส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ ร่วมกับการส่งเสริมการลงทุนของผู้ประกอบการท้องถิ่น ทำให้มีฐานการผลิตขึ้นส่วน อะไหล่ และอุปกรณ์ ให้กับผู้ประกอบการรายใหญ่ โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

๓.๑.๑.๗ การเชื่อมโยงอุตสาหกรรมของบริษัทข้ามชาติในอาเซียน

บริษัทผู้ประกอบการรายใหญ่ของญี่ปุ่น มีฐานการผลิตที่เชื่อมโยงกิจการของบริษัทในอาเซียน มีการแบ่งแยกประเภท รุ่นรถยนต์ ชิ้นส่วนที่จะผลิตในแต่ละประเทศ และขยายตัวเจริญเติบโตมากยิ่งขึ้น

๓.๑.๑.๘ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก

กลุ่มประเทศอาเซียนได้มีการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐานสากล โดยเฉพาะทางอากาศมีเที่ยวบินตรง สามารถเดินทางระหว่างเมือง

หลวงของอาเซียนได้ทั้งหมด การขนส่งสินค้า วัตถุดิบ ทางเรือ ทางรถยนต์ ก็สามารถทำได้เช่นกัน นอกจากนี้ทุกประเทศยังมีนิคมอุตสาหกรรม เขตส่งออก เขตเศรษฐกิจพิเศษ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งเหล่านี้สามารถรองรับการลงทุนจากต่างชาติได้เป็นอย่างดี

๓.๑.๑.๙ ASEAN Connectivity^๒

จากการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๗ ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศเวียดนาม เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ผู้นำอาเซียนได้รับรองแผนแม่บท ว่าด้วยการเชื่อมโยงอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity – MPAC) ซึ่งเป็นแผนการเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงด้านสินค้า บริการ และแรงงานระหว่างกัน โดยให้กำหนดแนวทางปฏิบัติในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘ มีสาระสำคัญดังนี้

๑) การเชื่อมโยงกันทางกายภาพ (Physical Connectivity) เป็นการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานทางโลจิสติกส์ ทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ รวมถึงการเชื่อมระบบสารสนเทศและพลังงาน อีกทั้งจะมีการบูรณาการ (Integration) กับแผนเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมภายใต้กรอบอนุภาคต่างๆ เช่น อนุภาคลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region-GMS) ประกอบด้วย ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนามและจีน ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอิรวดีเจ้าพระยา แม่น้ำโขง (Ayeyawady - Chao Phraya – Mekong Economic Cooperation Strategy –ACMECS) ประกอบด้วยกัมพูชา ลาว พม่า ไทยและเวียดนาม เป็นต้น โดยโครงข่ายที่สำคัญ ได้แก่ Asian High Way Network โครงข่ายเชื่อมโยงระบบการขนส่งรถรางจีน-อาเซียน การเชื่อมโยงท่าเรือทั้ง ๓๗ แห่งของอาเซียน รวมถึงการเชื่อมโยง Landbridge ทะเลอันดามันและอ่าวไทย ภายใต้โครงการสร้างท่าเรือทวาย และเส้นทางถนนเชื่อมโยงท่าเรือทวายกับท่าเรือแหลมฉบัง Asian Airport การเชื่อมโยงระบบ broadband และด้านพลังงาน เป็นต้น

๒) การเชื่อมโยงกันทางสถาบัน (Institutional Connectivity) เป็นแผนเชื่อมโยงโครงสร้างสถาน ซึ่งประกอบด้วยการสร้างมาตรฐาน กฎหมาย กฎเกณฑ์ ข้อบังคับให้สอดคล้องกัน เพื่อลดอุปสรรคต่อการรวมกันเป็นประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้นี้ ประกอบด้วย การเชื่อมโยงข้อตกลงขนส่งข้ามดินแดน (Cross Border Transport Agreement –CBTA) การเชื่อมโยงกฎหมายและข้อบังคับ การเชื่อมโยงระบบศุลกากร การเชื่อมโยงในระดับสถาบัน การค้าและอุตสาหกรรมระหว่างกัน เป็นต้น

๓) การเชื่อมโยงกันในระดับประชาชน (People-to-People Connectivity) เป็นการเชื่อมโยงด้านศาสนา วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การท่องเที่ยว การศึกษา และความร่วมมือของชุมชนและท้องถิ่น ซึ่งโครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการ Asian Passport การเชื่อมโยงการท่องเที่ยว แรงงานข้ามชาติ ด้านการศึกษา และสื่อมวลชน เป็นต้น

๓.๑.๒ จุดอ่อน (Weaknesses)

หมายถึง สถานการณ์ภายในองค์กรที่เป็นลบและด้อยความสามารถ ซึ่งองค์กรไม่สามารถนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง การดำเนินงานภายในที่องค์กรทำได้ไม่ดี

^๒ สุรินทร์ พิศสุวรรณ, อาเซียน รู้ไว้ได้เปรียบแน่, (กรุงเทพมหานคร: อัมรินทร์, ๒๕๕๕), หน้า ๘๘.

๓.๑.๒.๑ สิทธิประโยชน์การให้ส่งเสริมการลงทุนที่แตกต่างกัน

ถึงแม้ว่าทุกประเทศในอาเซียนจะมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนที่ต้อนรับการลงทุนจากต่างชาติ แต่แต่ละประเทศมีสิทธิประโยชน์ที่แตกต่างกัน นักลงทุนต่างชาติจะต้องสำรวจว่าประเทศใดจะให้ประโยชน์มากที่สุด หากสิทธิประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจหรือปัจจัยหลักที่ทำให้ตัดสินใจออกไปลงทุนนอกประเทศ

๓.๑.๒.๒ กฎระเบียบและกฎหมาย

นอกจากกฎหมายส่งเสริมการลงทุนแล้วอาจจะมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน ภาษีอากร สวัสดิการ รูปแบบการจดทะเบียน กฎหรือระเบียบเฉพาะหน่วยงาน การลงทุนจากต่างชาติจะต้องไปติดต่อหลายหน่วยงาน ในขณะที่อาเซียนไม่ได้มีกฎระเบียบหรือกฎหมายส่งเสริมการลงทุนฉบับเดียวกัน

๓.๑.๒.๓ ภาษาราชการ

หลายประเทศในอาเซียนใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาราชการ เช่น ไทย กัมพูชา พม่า เวียดนาม เป็นต้น เอกสารและหนังสือราชการหรือที่เป็นทางการที่ออกให้นักลงทุนต่างชาติ โดยส่วนใหญ่ก็ยังเป็นภาษาท้องถิ่น แม้จะมีเอกสารเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ ญี่ปุ่นหรือภาษาอื่นๆ หากมีการตีความตามกฎหมาย หรือมีเรื่องที่ต้องขึ้นศาล ก็ต้องยึดถือเอกสารฉบับภาษาท้องถิ่นของประเทศนั้นเป็นหลัก ทำให้นักลงทุนต่างชาติไม่ได้รับความสะดวก

๓.๑.๒.๔ การขาดแคลนแรงงาน

อาเซียนเริ่มมีปัญหาการขาดแคลนแรงงาน โดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม ในสิงคโปร์ มาเลเซีย และประเทศไทย จำเป็นที่จะต้องจ้างแรงงานต่างชาติ ในสิงคโปร์มีการจ้างแรงงานพม่า ไทย อินเดีย และบังคลาเทศ มาเลเซียจ้างแรงงานไทย พม่า อินโดนีเซีย อินเดีย ไทยจ้างแรงงานพม่า กัมพูชา ลาว และเวียดนาม แรงงานมีทั้งที่ทำงานอย่างถูกต้องตามกฎหมายและการลักลอบเข้ามาทำงาน ถึงแม้จะมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างชาติจะมีมากขึ้น ส่วนใหญ่ยังไม่ใช่แรงงานมีฝีมือ ซึ่งนับว่าการขาดแคลนแรงงานฝีมือในอาเซียนยังมีเพิ่มมากขึ้น เป็นอุปสรรคต่อการลงทุน

๓.๑.๒.๕ การกิจกรรมชักจูงการลงทุน

ด้วยความจำกัดในด้านงบประมาณ และด้วยเหตุผลอื่นๆ ประเทศอาเซียนซึ่งมีหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนในทุกประเทศ จะจัดกิจกรรมชักจูงการลงทุน การจัด Roadshow การสัมมนา การเผยแพร่ข้อมูลเพื่อชักจูงการลงทุน ให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศตัวเองมากกว่าการจัดกิจกรรมร่วมกันนามอาเซียน

๓.๑.๒.๖ การขอวีซ่า

การเดินทางระหว่างกันในประเทศอาเซียน เช่น ในกรณีของประเทศไทย หากต้องการเดินทางเข้าพม่า หรือการที่นักธุรกิจจะเดินทางเข้ามาทำธุรกิจในประเทศอาเซียน ยังต้องขอวีซ่า นอกจากนี้ยังต้องมีกฎระเบียบที่แต่ละประเทศบังคับในรายละเอียด ที่นักธุรกิจต้องปฏิบัติตาม

๓.๑.๒.๗ ความแตกต่างของระดับในการพัฒนาเศรษฐกิจ

อาเซียนประกอบด้วยประเทศที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจทั้งในระดับสูง ปานกลาง และกำลังพัฒนา การดำเนินการบางอย่างสามารถดำเนินการไปพร้อมๆกันได้ จำเป็นต้องมีข้อยกเว้น หรือความยืดหยุ่นให้กับประเทศกัมพูชา เวียดนาม ลาว และเมียนมาร์

๓.๑.๓ โอกาส (Opportunities)

คือ โอกาส หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่เอื้ออำนวยให้การทำงานขององค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึง สภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการขององค์กร

๓.๑.๓.๑ การขยายการลงทุนของบริษัทข้ามชาติในอาเซียน

อาเซียนยังเป็นแหล่งลงทุนที่น่าสนใจของต่างชาติ โดยเฉพาะบริษัทต่างชาติดำเนินการลงทุนในอาเซียนเป็นเวลาหลายศตวรรษ มีฐานการผลิตที่แข็งแกร่ง ดังนั้นจึงมีแนวโน้มขยายกิจการในอาเซียนเพิ่มมากขึ้น เช่น บริษัทโตโยต้า^๓ ลงทุนในประเทศไทยตั้งแต่ ปี ๒๕๐๕ มีเงินลงทุนในปัจจุบัน ๗,๕๒๐ ล้านบาท มีโรงงานประกอบรถยนต์ ๓ แห่ง และมีกำลังผลิตรถยนต์ประมาณ ๖๕,๐๐๐ คัน นอกจากนี้ประเทศไทย โตโยต้ายังขยายการลงทุนไปที่อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์

๓.๑.๓.๒ การยกระดับผู้ประกอบการอาเซียน

การเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ เป็นโอกาสที่จะทำให้ผู้ประกอบการได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ระบบการบริหารจัดการ การปรับปรุงการผลิต การบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัวและยกระดับเพื่อให้สามารถทำธุรกิจ การค้า หรือร่วมลงทุน การเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วน อะไหล่ต่างๆ ให้กับนักลงทุนต่างชาติ

๓.๑.๓.๓ ปัญหาที่เกิดจากการลงทุนในประเทศจีน

นักลงทุนต่างชาติที่เข้าไปลงทุนในประเทศจีน และประสบปัญหาการลอกเลียนสินค้า กฎระเบียบที่แตกต่างกันระหว่างรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น ทำให้หลายๆบริษัทปิดโรงงานในจีน และกลับมาลงทุนในอาเซียน

๓.๑.๓.๔ ปัญหาค่าใช้จ่ายการลงทุนเพิ่มมากขึ้นในประเทศพัฒนาแล้ว

แม้ว่าค่าใช้จ่ายการลงทุนในประเทศอาเซียนจะเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังน้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายการลงทุนในประเทศพัฒนาแล้ว การลงทุนในอาเซียนจึงยังคุ้มค่า

๓.๑.๔ อุปสรรค (Threats)

คืออุปสรรค หมายถึง ปัจจัยและสถานการณ์ภายนอกที่ขัดขวางการทำงานขององค์กรไม่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือหมายถึงสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นปัญหาต่อองค์กร

๓.๑.๔.๑ การแข่งขันกันแย่งชิงการลงทุนจากต่างชาติมีเพิ่มมากขึ้น

นอกจากนักลงทุนต่างชาติจะให้ความสนใจลงทุนในภูมิภาคอาเซียนแล้ว นักลงทุนต่างชาติยังให้ความสนใจลงทุนในภูมิภาคอื่นๆด้วย โดยเฉพาะกลุ่มประเทศบราซิล จีน รัสเซีย และ อินเดีย นักลงทุนยุโรปเลือกที่จะลงทุนในยุโรปตะวันออกก่อนจะออกมาลงทุนในแถบ

^๓ แหล่งที่มา <http://www.toyota.co.th/>.

เอเชีย เนื่องจากกระยะทางไม่ไกล บางประเทศก็เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปอยู่แล้ว ได้รับประโยชน์ ภายใต้อี ยู

๓.๑.๔.๒ การแข่งขันจาก SMEs ญี่ปุ่น^๕

ผู้ประกอบการรายใหญ่ในอุตสาหกรรมรถยนต์ของญี่ปุ่น เช่น โตโยต้า ฮอนด้า นิสสัน ฯลฯ และในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น พานาโซนิค โซนี่ ซาร์ป ฯลฯ ได้เข้ามาลงทุนในภูมิภาคอาเซียนมาเป็นเวลานาน และต่อมาได้ชักชวนผู้ผลิตชิ้นส่วนจาก ประเทศญี่ปุ่นให้ตามเข้ามาผลิตชิ้นส่วนเพื่อป้อนให้บริษัทแม่ด้วย จนในปัจจุบันมีผู้ผลิต SMEs จาก ญี่ปุ่นเข้ามาอีกเป็นจำนวนมาก ทำให้เข้ามาแข่งขันกับผู้ประกอบการในอาเซียน นักลงทุนญี่ปุ่นไม่นิยม การร่วมทุนและมีเทคโนโลยีที่สูงกว่า มีตลาดที่แน่นอน ทำให้ผู้ประกอบการอาเซียนเสียเปรียบ

๓.๒ SWOT Analysis ประเทศไทยเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากต่างชาติ (ภาพที่ ๒ หน้า ๓๒)

๓.๒.๑ จุดแข็ง (Strengths)

๓.๒.๑.๑ ประเทศไทยเป็นคลัสเตอร์ของอุตสาหกรรมสำคัญ^๕ เช่น อาหาร ยานยนต์ Hard Disk Drive (HDD) สินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า ประเภท White goods (เครื่องซักผ้า ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ) เป็นต้น

๑) อุตสาหกรรมยานยนต์ ในปี ๒๕๕๕ ไทยเลื่อนอันดับจากการเป็นผู้ผลิตรถยนต์รายใหญ่ของโลกจากอันดับ ๑๔ มาเป็นอันดับที่ ๙ รถปีคอป ๑ ตัน เป็น Product Champion ที่ไทยส่งออกมาเป็นอันดับหนึ่งของโลก ผลิตได้ ๑,๔๕๒,๒๕๔ คัน รถยนต์นั่ง ๙๖๔,๓๔๔ คัน บริษัทผู้ประกอบการรถยนต์รายใหญ่ของโลก ได้เลือกประเทศไทยเป็นฐานการผลิตเพื่อส่งออก ทำให้มีเครือข่ายการผลิตชิ้นส่วนที่แข็งแกร่ง หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนไทย ได้ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ ในการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้ “ประเทศไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์โลก พร้อมด้วยห่วงโซ่อุปทานที่สร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศ และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” (Thailand is a global green automotive production base with strong domestic supply chains which create high value added for the country)

๒) อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ประเทศไทยมีศักยภาพและมีความได้เปรียบมากกว่าหลายๆประเทศในอาเซียน เป็นกลุ่มอุตสาหกรรมที่มียอดส่งออกสูงมาโดยตลอด ในปี ๒๕๕๕ มียอดส่งออก ๕๕,๖๑๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔ ของยอดส่งออกรวมของประเทศ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๙ จากปี ๒๕๕๔ ซึ่งมียอดส่งออก ๕๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สินค้าเครื่องใช้ไฟฟ้า ได้แก่ เครื่องปรับอากาศ ตู้เย็น เครื่องซักผ้า ฯลฯ มีมูลค่า ๒๓,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๕ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา จีน และ ญี่ปุ่น โดยเฉพาะตลาดสหรัฐอเมริกา มีอัตราการขยายตัวของการส่งออกสูงถึงร้อยละ ๑๐ เมื่อเปรียบเทียบกับปีที่แล้วสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ Hard Disk Drive (HDD) และชิ้นส่วนเซมิคอนดักเตอร์ แผงวงจรมีพิมพ์สำเร็จรูป (Printed Circuit Board Assembly

^๕ “เคแบงก์” หนุน SMEs ญี่ปุ่นลงทุนไทย-อาเซียน, ผู้จัดการออนไลน์, ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖.

^๕ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน, รายงานประจำปี ๒๕๕๕, หน้า ๘๗ - ๑๐๓

- PCBA) และผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ มีมูลค่า ๓๒,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๘ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๕๔ ด้วยศักยภาพที่แข็งแกร่งของอุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งความมีศักยภาพในการผลิตอุปกรณ์และชิ้นส่วนต่าง ทำให้นักลงทุนต่างชาติให้ความสนใจลงทุนในอุตสาหกรรมนี้อย่างต่อเนื่อง สามารถต่อยอดการลงทุนและการวิจัยและพัฒนาได้

๓.๒.๑.๒ มีฐานอุตสาหกรรมสนับสนุนที่แข็งแกร่ง การเป็นสมาชิก WTO ทำให้ประเทศสมาชิกไม่สามารถออกข้อบังคับให้ใช้ชิ้นส่วนที่ผลิตได้ในประเทศ แม้กระนั้นนักลงทุนต่างชาติก็สามารถหาชิ้นส่วนที่ผลิตได้ในประเทศไทยในสัดส่วนที่สูง รถปิคอัพใช้ชิ้นส่วนในประเทศประมาณร้อยละ ๘๐ อุปกรณ์และชิ้นส่วนไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์สามารถหาได้ในประเทศเช่นเดียวกัน ปัญหาจากอุทกภัยที่ผ่านมา สะท้อนให้เห็นถึงการหยุดชะงักของการผลิตสินค้า อันเนื่องมาจากการหยุดการผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์ในประเทศไทย

๓.๒.๑.๓ มีกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนที่ชัดเจน เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนและพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว นักลงทุนต่างชาติทราบถึงกฎระเบียบที่จะต้อง ดำเนินการ และเงื่อนไขต่างๆ ที่รัฐต้องการสนับสนุนให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนโดยถือหุ้นได้ ๑๐๐ % และที่ไม่อนุญาตให้ลงทุน หรืออนุญาตให้ลงทุนได้แต่ต้องมีสัดส่วนไทยข้างมาก

๓.๒.๑.๔ การปรับลดภาษีเงินได้นิติบุคคล ประเทศไทยเคยมีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ ๓๐ และต้นปี ๒๕๕๕ ลดลงเหลือร้อยละ ๒๓ และเมื่อวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ ลดลงเหลือร้อยละ ๒๐ อัตราภาษีที่ลดลงนี้ จะทำให้สามารถแข่งขันการชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศได้ดีขึ้น ประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซียมีอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลร้อยละ ๒๕ สิงคโปร์มีอัตราต่ำสุดร้อยละ ๑๗

๓.๒.๑.๕ การเชื่อมโยงกับอาเซียน-การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว สถิติการค้าระหว่างไทยและอาเซียนในปี ๒๕๕๒^๖ มีมูลค่าประมาณ ๕๗, ๑๙๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ ๒๐ ของมูลค่าทางการค้าระหว่างประเทศทั้งหมด ด้านการลงทุนในปี ๒๐๑๐ อาเซียนมีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศรวม ๗๔,๐๘๑ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๙๕.๖ ประกอบด้วยการลงทุนระหว่างกันในอาเซียน ร้อยละ ๒๐ ในปี ๒๐๑๐ นอกจากนี้ยังมีการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมของบริษัทข้ามชาติในระหว่างอาเซียนด้วย เช่น ชัมซุง ลงทุนผลิตสินค้าเกี่ยวกับไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ในไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ เป็นต้น ในด้านการท่องเที่ยว มีจำนวนนักท่องเที่ยวในอาเซียนรวม ๗๒.๒ ล้านคน ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ ๑๐.๑ ประกอบด้วย นักท่องเที่ยวจากประเทศในอาเซียน ร้อยละ ๔๗.๔ เมื่อนักธุรกิจ นักลงทุน นักท่องเที่ยว เข้ามาทำการค้าการลงทุน หรือการมาท่องเที่ยวในอาเซียน

๓.๒.๑.๖ โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างชาติ เช่น นิคมอุตสาหกรรม/เขตอุตสาหกรรม/อื่นๆ ประมาณเกือบ ๕๐ แห่ง ทางหลวงที่เชื่อมทุกจังหวัดเป็นระยะทางกว่า ๖๓,๐๐๐ กิโลเมตร มีสนามบินมากกว่า ๓๐ แห่ง สนามบินระหว่างประเทศ ๗ แห่ง ทางรถไฟ ๔, ๓๐๐ กิโลเมตร เชื่อมโยงไปถึงมาเลเซียและสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนนานาชาติ สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เป็นที่

^๖ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ด้วยความร่วมมือจากกรมศุลกากร.

ยอมรับทั้งของภาครัฐและเอกชน การรักษาพยาบาลระดับมาตรฐานสากล ร้านอาหาร และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ ซึ่งนักลงทุนสามารถนำครอบครัวมาอยู่ในประเทศไทยได้อย่างสุขสบาย

๓.๒.๒ จุดอ่อน (Weaknesses)

๓.๒.๒.๑ ปัญหาความไม่สงบทางการเมือง แม้ว่าปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองจะไม่ได้รุนแรง แต่ถือว่ายังมีความขัดแย้งกันเป็นอย่างมาก รวมทั้งปัญหาความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเรื่องความขัดแย้งทางการเมืองเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปในเวทีโลก

๓.๒.๒.๒ ขาดการวิจัยและพัฒนา ในการพัฒนาอุตสาหกรรมการผลิต และผลิตภัณฑ์ต่างๆ เพื่อให้มีมูลค่าเพิ่ม มากขึ้น ซึ่งต้องการวิจัยและพัฒนาอย่างเข้มข้น ประเทศไทยยังขาดการวิจัยและพัฒนาโดยเฉพาะในด้าน เทคโนโลยีใหม่ๆ ทำให้ต้องพึ่งพาต่างประเทศ

เมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๕ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ร่วมกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) จัดงานสัมมนาเรื่อง “ระบบการประเมินผลการวิจัยและพัฒนาของประเทศ: สรุปข้อเสนอเพื่อการนำไปปฏิบัติจริง”^๗ ดร.สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ รองประธานสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย กล่าวถึงสถานการณ์ด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศว่า ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยใช้งบประมาณลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในปี ๒๕๓๙ จาก ๕,๕๒๘ ล้านบาท เป็น ๒๑,๔๙๓ ล้านบาท แต่ยังคงน้อยอยู่ คิดเป็นประมาณร้อยละ ๐.๒๔ ต่อจีดีพี

อีกทั้งประสิทธิภาพ research and development (R&D) ของไทย เมื่อเปรียบเทียบกับอีก ๔๗ ประเทศทั่วโลกแล้ว ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำมาก แม้ว่าจะมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นทุกปีก็ตาม โดยปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ ๕๗ ซึ่งเหนือกว่าประเทศอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์เพียง ๒ ประเทศเท่านั้น

๓.๒.๒.๓ ใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาราชการ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการทำเอกสารเผยแพร่เป็นภาษาต่างประเทศ มีการจัดทำเว็บไซต์เป็นภาษาต่างประเทศเช่นเดียวกัน แต่เอกสารและหนังสือราชการหรือที่เป็นทางการที่ออกให้นักลงทุนต่างชาติ โดยส่วนใหญ่เป็นภาษาไทย การตีความตามกฎหมาย ก็ต้องยึดถือเอกสารฉบับภาษาไทยเป็นหลัก ทำให้นักลงทุนไม่ได้รับความสะดวก

๓.๒.๒.๔ ความรู้ภาษาอังกฤษ ผลสำรวจจากสภาเศรษฐกิจโลก (World Economic Forum)^๘ พบว่าทักษะภาษาอังกฤษของคนไทยอยู่ในอันดับที่ ๘ จาก ๑๐ ประเทศในอาเซียน ดีกว่าลาว และกัมพูชาเท่านั้น และเมื่อเทียบความสามารถด้านภาษาอังกฤษในทวีปเอเชีย ไทยจัดอยู่ในประเภท “very low proficiency” และหล่นจากอันดับ ๔๒ ในปี ๒๕๕๔ มาเป็นอันดับที่ ๕๓ ในปี ๒๕๕๕

๓.๒.๒.๕ การขาดแคลนแรงงาน ปัญหาการขาดคนในภาคการผลิตของไทย จะรุนแรงกว่าประเทศอื่นในอาเซียนถึง ๓ เท่า^๙ ตัวเลขนี้เป็นผลสำรวจของธนาคารโลก ที่ทำการเก็บข้อมูลของธุรกิจในประเทศต่างๆ ทั่วโลกจำนวน ๑๓๐,๐๐๐ แห่ง จาก ๑๓๕ ประเทศ ซึ่งรวมไปถึงประเทศในอาเซียน ๗ ประเทศ ได้แก่ ไทย มาเลเซีย ลาว กัมพูชา เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และ

^๗ แหล่งที่มา <http://thaipublica.org/2012/09/tdri-survey-of-research-and-development/>.

^๘ แหล่งที่มา http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1367224176.

^๙ แหล่งที่มา <http://www.thai-aec.com/123>.

อินโดนีเซีย ผลสำรวจของธุรกิจที่อยู่ในภาคการผลิต พบว่า ธุรกิจในประเทศไทยประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมากเป็นอันดับ ๑ คิดเป็น ร้อยละ ๓๘.๘ ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด รองลงมาคือประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีปัญหานี้ ร้อยละ ๒๐.๒ และประเทศที่ประสบปัญหาน้อยที่สุด คือ อินโดนีเซีย ที่มีเพียง ร้อยละ ๔.๕ เท่านั้น หากนำข้อมูลของประเทศต่างๆ ในอาเซียนมาคำนวณค่าเฉลี่ย โดยไม่นับประเทศไทยรวมอยู่ด้วย จะพบว่า โดยเฉลี่ยแล้วธุรกิจของประเทศในกลุ่มอาเซียนที่พบกับปัญหาขาดแคลนแรงงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม คิดเป็น ร้อยละ ๑๒.๖ ของธุรกิจทั้งหมดที่มีอยู่ในประเทศ นั้นแสดงว่า ความรุนแรงของปัญหานี้ในประเทศไทย สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศอื่นในอาเซียนถึง ๓ เท่า และถ้าเทียบกับอินโดนีเซีย ปัญหาของเรารุนแรงกว่าถึง ๘ เท่า

๓.๒.๒.๖ ปัญหาธุรกิจคอร์รัปชัน องค์การความโปร่งใสระหว่างประเทศ (Transparency International: TI) ซึ่งเป็นองค์การนานาชาติ ก่อตั้งในประเทศเยอรมนี ได้เริ่มมีการจัดทำดัชนีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ โดยค่าสูงหมายถึงมีการคอร์รัปชันต่ำ และค่าต่ำหมายถึงมีการคอร์รัปชันสูง ในปี ๒๕๕๕^{๑๐} องค์การดังกล่าวได้ เผยแพร่ดัชนีจัดอันดับสถานการณ์การคอร์รัปชัน เป็นการจัดอันดับปัญหาการคอร์รัปชันใน ๑๗๖ ประเทศ โดยให้คะแนนจาก ๐ - ๑๐๐ ซึ่งคะแนนยิ่งน้อยยิ่งสะท้อนให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีปัญหาการคอร์รัปชันมากในปี เดนมาร์ก ฟินแลนด์ นิวซีแลนด์ คว้าอันดับ ๑ รวมประเทศที่มีความโปร่งใสปลอดคอร์รัปชันมากที่สุดในโลก ด้านประเทศในอาเซียน สิงคโปร์ได้อันดับดีที่สุดในด้านประเทศไทย ได้รับการจัดอันดับอยู่ที่อันดับ ๘๘ ร่วมกับ กรีซ โคลัมเบีย เอลซัลวาดอร์ โมร็อกโก และเปรู โดยมีคะแนนความโปร่งใสเพียง ๓๗ คะแนนจาก ๑๐๐ คะแนน

๓.๒.๓ โอกาส (Opportunities)

๓.๒.๓.๑ โอกาสการย้ายฐานการผลิตของญี่ปุ่นมายังประเทศไทย เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนแรงงาน จากการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ความเสี่ยงขาดแคลนพลังงานไฟฟ้า และปัญหาข้อพิพาทระหว่างญี่ปุ่นและจีน

๓.๒.๓.๒ การขยายการลงทุนของบริษัทข้ามชาติในไทย ไทยยังเป็นแหล่งลงทุนที่น่าสนใจของต่างชาติ โดยเฉพาะบริษัทต่างชาติรายใหญ่ลงทุนในไทยเป็นเวลายาวนาน มีฐานการผลิตที่แข็งแกร่ง ดังนั้นจึงมี แนวโน้มขยายกิจการในไทยเพิ่มมากขึ้น

๓.๒.๓.๓ การยกระดับผู้ประกอบการไทย การเข้ามาลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ เป็นโอกาสที่จะทำให้ผู้ประกอบการไทยได้เรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ระบบการบริหารจัดการ การปรับปรุงการผลิต การบริหารทรัพยากรบุคคล ซึ่งผู้ประกอบการจำเป็นต้องปรับตัวและยกระดับเพื่อให้สามารถทำธุรกิจ การค้า หรือร่วมลงทุน การเป็นผู้ผลิตชิ้นส่วน อะไหล่ต่างๆ ให้กับนักลงทุนต่างชาติ

๓.๒.๓.๔ ปัญหาที่เกิดจากการลงทุนในประเทศจีน นักลงทุนต่างชาติที่เข้าไปลงทุนในประเทศจีน และประสบปัญหาการลอกเลียนสินค้า กฎระเบียบที่แตกต่างกันระหว่างรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น ทำให้หลายๆบริษัทปิดโรงงานในจีน และกลับมาลงทุนในไทย

๓.๒.๓.๕ ปัญหาค่าใช้จ่ายการลงทุนเพิ่มมากขึ้นในประเทศพัฒนาแล้ว แม้ว่าค่าใช้จ่ายการลงทุนในประเทศไทยจะเพิ่มมากขึ้น แต่ก็ยังน้อยกว่าการเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายการลงทุนในประเทศพัฒนาแล้ว การลงทุนในไทยจึงยังคุ้มค่า

^{๑๐} ไทยติดอันดับ ๘๘ การจัดอันดับประเทศคอร์รัปชัน, กรุงเทพธุรกิจออนไลน์, ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕

๓.๒.๔ อุปสรรค (Threats)

๓.๒.๔.๑ ความเสี่ยงจากเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะยูโรโซนที่ยังมีปัญหาเรื่องหนี้สินระดับประเทศ ทำให้มีการออกการลงทุนในต่างประเทศลดน้อยลง

๓.๒.๔.๒ นักลงทุนปรับตัวจากวิกฤติอุทกภัยครั้งใหญ่ที่ผ่านมา ทำให้นักลงทุนบางส่วนที่เคยพึ่งพาขึ้นส่วน อุปกรณ์ต่างๆในประเทศไทย ต้องหยุดการผลิตชั่วคราวเนื่องจากไม่มีชิ้นส่วนส่งออกไปจากประเทศไทย โรงงานและเครื่องจักรถูกน้ำท่วม ทำให้นักลงทุนส่วนหนึ่งปรับตัวเพื่อลดความเสี่ยงต่อ Supply Chain โดยกระจายฐานการผลิตไปยังประเทศอื่นๆ

๓.๒.๔.๓ การแข่งขันกันแย่งชิงการลงทุนจากต่างชาติมีเพิ่มมากขึ้น นอกจากนักลงทุนต่างชาติจะให้ความสนใจลงทุนในไทยแล้ว นักลงทุนต่างชาติยังให้ความสนใจลงทุนในภูมิภาคอื่นๆด้วย โดยเฉพาะกลุ่มประเทศบราซิล จีน รัสเซีย และ อินเดีย นักลงทุนยุโรปเลือกที่จะลงทุนในยุโรปตะวันออกก่อนจะออกการลงทุนในแถบเอเชีย เนื่องจากระยะทางไม่ไกล บางประเทศก็เป็นสมาชิกของสหภาพยุโรปอยู่แล้ว ได้รับประโยชน์ภายใต้ฮียู

๓.๒.๔.๔ การแข่งขันจาก SMEs ญี่ปุ่น^{๑๑} ผู้ประกอบการรายใหญ่ในอุตสาหกรรมรถยนต์ของญี่ปุ่น เช่น โตโยต้า ฮอนด้า นิสสัน ฯลฯ และในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า เช่น พานาโซนิค โซนี่ ซาร์ป ฯลฯ ได้เข้ามาลงทุนในภูมิภาคอาเซียนมาเป็นเวลานาน และต่อมาได้ชักชวนผู้ผลิตชิ้นส่วนจากประเทศญี่ปุ่นให้ตามเข้ามาผลิตชิ้นส่วนเพื่อป้อนให้บริษัทแม่ด้วย จนในปัจจุบันมีผู้ผลิต SMEs จากญี่ปุ่นเข้ามาอีกเป็นจำนวนมาก ทำให้เข้ามาแข่งขันกับผู้ประกอบการไทย นักลงทุนญี่ปุ่นไม่นิยมการร่วมทุนและมีเทคโนโลยีที่สูงกว่า มีตลาดที่แน่นอน ทำให้ผู้ประกอบการไทยค่อนข้างจะเสียเปรียบมาก

๓.๓ การดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Investment Agreement –ACIA)

๓.๓.๑ การเปิดเสรีการลงทุน (Liberalization)

กลุ่มประเทศอาเซียนกำหนดระยะเวลาในการเปิดเสรีตาม ข้อสงวนและความอ่อนไหวของแต่ละประเทศโดยมีกำหนดระยะเวลาในการเปิดเสรี ดังนี้

๓.๓.๑.๑ ปี ๒๐๑๒-๒๐๑๓ กำหนดเปิดเสรีระยะที่สอง ลด ยกเลิก ข้อจำกัดและอุปสรรคด้านการลงทุนสำหรับอาเซียน ๘ ประเทศ (บรูไน มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม และกัมพูชา) ภายในปี ๒๐๑๒ ลาวและพม่าในปี ๒๐๑๓

๓.๓.๑.๒ ปี ๒๐๑๔ - ๒๐๑๕ กำหนดเปิดเสรีระยะสุดท้าย ลด ยกเลิก ข้อจำกัดและอุปสรรคด้านการลงทุนสำหรับอาเซียน ๘ ประเทศ (บรูไน มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม และกัมพูชา) ภายในปี ๒๐๑๔ ลาวและพม่าในปี ๒๐๑๕

๓.๓.๑.๓ ปี ๒๐๑๕ เปิดเสรีการลงทุนให้มากที่สุด โดยให้มีข้อจำกัดให้น้อยที่สุด ทำให้มีมาตรการด้านการลงทุนในแบบเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายการลงทุน

๓.๓.๒ การอำนวยความสะดวกในการลงทุน (Facilitation)

^{๑๑} อ้างถึงแล้วใน หัวข้อ SWOT Analysis อาเซียนเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากต่างชาติ

๓.๓.๒.๑ ปี ๒๐๑๒ - ๒๐๑๓ ทบทวนและประเมินผลกระทบและความมีประสิทธิภาพของมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่นำมาใช้ นำเอา best practices ระดับโลกของมาตรการด้านการลงทุนมาปรับใช้กับอาเซียน พิมพ์เผยแพร่เอกสารส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน ได้แก่ ASEAN Investment Report –AIR) , Statistics of FDI in ASEAN, Facts and Figures of Doing Business in ASEAN จัดทำ VDO การส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน เพื่อเสริมสร้างภาพลักษณ์ และ brand อาเซียน จัดประชุมหารือกับภาคธุรกิจเพื่ออำนวยความสะดวกการลงทุน

๓.๓.๒.๒ ปี ๒๐๑๔ - ๒๐๑๕ ทบทวนและประเมินผลกระทบและความมีประสิทธิภาพของมาตรการส่งเสริมการลงทุนที่นำมาใช้ นำเอา best practices ระดับโลกของมาตรการด้านการลงทุนมาปรับใช้กับอาเซียน พิมพ์เผยแพร่เอกสารส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน ได้แก่ ASEAN Investment Report –AIR) , Statistics of FDI in ASEAN, Directory on Electronics, Directory on Component Manufacturers จัดประชุมหารือกับภาคธุรกิจเพื่ออำนวยความสะดวกการลงทุน

๓.๓.๓ การส่งเสริมการลงทุน (Promotion)

๓.๓.๓.๑ ปี ๒๐๑๒ - ๒๐๑๓ จัดกิจกรรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Missions) โดยการจัดการสัมมนาในประเทศ CLMV (outbound) ปีละ ๒ ครั้ง และเชิญนักลงทุนต่างชาติมาร่วมหาหรือกับอาเซียน(Inbound) ปีละ ๒ ครั้ง เช่นเดียวกัน ส่งเสริมการสร้างกลุ่มคลัสเตอร์อุตสาหกรรมและความเชื่อมโยงการผลิตในอาเซียน

๓.๓.๓.๒ ปี ๒๐๑๔ - ๒๐๑๕ จัดกิจกรรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Missions) โดยการจัดการสัมมนาในประเทศ CLMV (outbound) ปีละ ๒ ครั้ง และเชิญนักลงทุนต่างชาติมาร่วมหาหรือกับอาเซียน(Inbound) ปีละ ๒ ครั้ง เช่นเดียวกัน

๓.๓.๔ การคุ้มครองการลงทุน (Protection)

ปี ๒๐๑๒ - ๒๐๑๓ จัดสัมมนาในเรื่องการคุ้มครองการลงทุนและการระงับข้อพิพาท

๓.๔ หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน

๓.๔.๑ บรูไนดารุสซาลาม

หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนคือ Brunei Economic Development Board (BEDB)^{๑๒} ตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๕ เพื่อส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เพื่อลดการพึ่งพิงรายได้จากการส่งออกน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งประมาณการว่าจะหมดลงในอีกไม่เกิน ๒๐ ปีข้างหน้า การลงทุนจากต่างประเทศ จึงถือเป็นยุทธศาสตร์สำคัญของบรูไน และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาประเทศระยะยาว หรือ นโยบาย Wawasan ๒๐๓๕ ที่บรูไนได้ประกาศเมื่อเดือนมกราคม ปี ๒๕๕๑ โดยมุ่งเน้นไปที่การสร้างการจ้างงาน การเปิดตลาดธุรกิจและอุตสาหกรรมใหม่ และการเปิดรับเทคโนโลยีใหม่ เป็นต้น

^{๑๒} แหล่งที่มา www.bedb.com.bn.

BEDB มุ่งเน้นส่งเสริมการลงทุนในคลัสเตอร์อุตสาหกรรมที่เน้นการผลิตเพื่อส่งออก และภาคบริการที่มีส่วนกระตุ้นมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ ทั้งนี้ อุตสาหกรรมที่มีศักยภาพการลงทุนในบรูไน ได้แก่

๑) อุตสาหกรรมอาหาร บรูไนตั้งเป้าเป็นผู้ผลิตและส่งออกอาหารฮาลาลรายใหญ่ของโลก รวมทั้งสร้างแบรนด์อาหารฮาลาลของประเทศ นอกจากนี้ ประชากรบรูไนราวร้อยละ ๖๖ นับถือศาสนาอิสลาม ส่งผลให้ตลาดอาหารฮาลาลในประเทศค่อนข้างใหญ่

๒) ยาและเภสัชกรรม บรูไนตั้งเป้าเป็นศูนย์กลางการวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมยาและเภสัชกรรมของภูมิภาค บรูไนเริ่มกำหนดแนวทางและมาตรฐานด้านฮาลาลในอุตสาหกรรมยา ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๓ บรูไนประสบความสำเร็จในการจัดตั้งโรงงานผลิตยาที่เป็นฮาลาลแห่งแรกของประเทศในเขตอุตสาหกรรม Lambak Kanan East Industrial Site

๓) ปีโตรเคมี นักลงทุนญี่ปุ่นร่วมทุนกับบรูไนจัดตั้งโรงงานผลิตเมทานอล มีกำลังการผลิต ๘๕๐,๐๐๐ ตันต่อปี เริ่มดำเนินการผลิตเชิงพาณิชย์ครั้งแรกในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๓ ทั้งนี้ การตั้งโรงงานผลิตเมทานอลดังกล่าวเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่อุตสาหกรรมน้ำมันและก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพสูงในบรูไน

๔) เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) บรูไนให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นลำดับต้นๆ และตั้งเป้าเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศของภูมิภาค สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน

รัฐบาลบรูไนปรับลดอัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax) จากร้อยละ ๓๐ เหลือร้อยละ ๒๒ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ นอกจากนี้ รัฐบาลบรูไนยังให้การส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมต่างๆ แตกต่างกันตามกฎหมาย Investment Incentives Order ๒๐๐๑ อาทิ อุตสาหกรรมบุกเบิก (Pioneer Industry) จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา ๕ ปี สำหรับโครงการลงทุนที่มีมูลค่า ๐.๕-๒.๕ ล้านดอลลาร์บรูไน (๐.๔- ๒.๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และ ๘ ปี สำหรับโครงการลงทุนที่มีมูลค่ามากกว่า ๒.๕ ล้านดอลลาร์บรูไน รวมทั้งได้รับยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักร อุปกรณ์ และชิ้นส่วน เป็นต้น

๓.๔.๒ ราชอาณาจักรกัมพูชา

หน่วยงานที่ดูแลด้านการลงทุนจากต่างประเทศของกัมพูชาคือ The Council for the Development of Cambodia (CDC)^{๑๓} ซึ่งรับผิดชอบในการประสานความช่วยเหลือกับรัฐบาลต่างชาติ องค์กรระหว่างประเทศ NGOs ดูแลกิจกรรมการลงทุนทั้งหมดของประเทศโดยเฉพาะการส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชน และบริหารเขตเศรษฐกิจพิเศษ มีนายกรัฐมนตรี สมเด็จ ฮุน เซ็น เป็นประธาน รัฐมนตรีเศรษฐกิจ รัฐมนตรีกระทรวงต่างๆ เลขาธิการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด ประธานหอการค้ากัมพูชาเป็นคณะกรรมการ และประกอบด้วยคณะทำงานต่างๆ ดังนี้

๑) The Cambodian Investment Board (CIB) ทำหน้าที่กลั่นกรองข้อเสนอซึ่งหน่วยงานเอกชนขอรับการส่งเสริมการลงทุน (The Investment Proposal) นอกเขตเศรษฐกิจพิเศษ

^{๑๓} แหล่งที่มา www.cambodiainvestment.gov.kh

๒) Cambodian Special Economic Zone Board (CSEZB) ทำหน้าที่
กลั่นกรองข้อเสนอขอรับการส่งเสริมการลงทุนของเอกชนในเขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมด

นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนได้ ๔ รูปแบบ คือ กิจการที่ต่างชาติสามารถถือหุ้น
ได้ทั้งสิ้น กิจการร่วมทุน กิจการที่ได้รับสัมปทานจากรัฐในการลงทุนบริหารจัดการ และเก็บ
ผลประโยชน์จากการดำเนินการด้านสาธารณูปโภคที่เรียกว่า Build-Operator-Transfer (BOT) และ
การลงทุนที่มีสัญญาความร่วมมือทางธุรกิจ (Business Cooperation Contract : BCC)

กัมพูชาเป็นประเทศที่ได้รับสิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากร (GSP) จากกลุ่มประเทศ
สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น สแกนดิเนเวีย แคนาดา และออสเตรเลีย สินค้าส่งออกของกัมพูชาจึงได้รับการ
ยกเว้นและลดหย่อนภาษีศุลกากรจากประเทศเหล่านั้น

สิทธิประโยชน์เพื่อส่งเสริมการลงทุน ได้แก่

๑) การยกเว้นภาษีเงินได้จากกำไร (Tax holiday)
๒) การยกเว้นอากรนำเข้าเครื่องมือ เครื่องจักร อุปกรณ์และวัสดุก่อสร้าง สำหรับ
โครงการที่ผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า และการยกเว้นอากรนำเข้าวัตถุดิบ สินค้าสำเร็จรูป และ
ส่วนประกอบสำหรับการผลิตเพื่อส่งออกและการผลิตสินค้าในอุตสาหกรรมสนับสนุน (Supporting
Industry)

๓) การรับสิทธิลดอัตราภาษีเงินได้จากร้อยละ ๒๐ เหลือร้อยละ ๙ ภายหลังจาก
การยกเว้นภาษีเงินได้ รวมทั้งส่งออกกำไรและเงินทุนกลับประเทศทั้งระหว่างและภายหลังเลิก
โครงการ

๓.๔.๓ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการลงทุน BKPM (Investment Coordinating
Board)^{๑๔} ขึ้นตรงต่อประธานาธิบดี และตำแหน่งประธาน BKPM เป็นตำแหน่งที่แต่งตั้งโดย
ประธานาธิบดี BKPM ทำหน้าที่ในการเสนอแนะ ดำเนินนโยบาย และส่งเสริมการลงทุน อินโดนีเซียมี
นโยบายส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ เนื่องจากต้องการให้การลงทุนจากต่างประเทศผลักดันให้
เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ โดยจะเน้นส่งเสริมการลงทุนที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศเป็น
สำคัญ ทั้งนี้อินโดนีเซียได้ปรับปรุงกฎหมายการลงทุน และได้ออกกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ โดย
สร้างบรรยากาศการลงทุนเพื่อดึงดูดนักลงทุนจากต่างประเทศ รวมทั้งได้ปรับปรุงกฎระเบียบให้มี
ความชัดเจนมากขึ้น

รัฐอินโดนีเซียได้ผ่านกฎหมาย “Law of the Republic of Indonesia
Number ๒๕ of ๒๐๐๗ Concerning Investments” เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๐ กฎหมายฉบับ
นี้มีการกำหนดนิยามของการลงทุนที่ชัดเจนและเป็นสากล ครอบคลุมทั้งการลงทุนของคนในประเทศ
และต่างชาติ แม้การเข้ามาลงทุนของต่างชาติบางกิจการมีเงื่อนไขที่แตกต่างจากท้องถิ่น แต่เมื่อเข้ามา
ลงทุนแล้วจะได้รับการปฏิบัติที่เท่าเทียมกัน ภายใต้ออกกฎหมายฉบับนี้ต่างจากในอดีตที่มีการแยกการ
ลงทุนของต่างชาติและท้องถิ่นออกจากกันภายใต้กฎหมายคนละฉบับ

^{๑๔} แหล่งที่มา www.bkpm.go.id

กฎระเบียบส่งเสริมการลงทุนใช้เหมือนกันหมดทุกพื้นที่ เนื่องจากรัฐบาลกลางเป็นผู้กำกับดูแล และนักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุน ร้อยละ ๑๐๐ ได้ในเกือบทุกธุรกิจ สำหรับธุรกิจที่ยกเว้น นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในรูปแบบ Joint Venture ได้ อย่างไรก็ตามการตั้งเสาสูง โทรมคมนาคม ซึ่งเป็นภาคที่มีการดึงดูดการลงทุนอย่างมาก ยังคงห้ามการลงทุนจากนักลงทุนต่างประเทศโดยเด็ดขาด ในอุตสาหกรรมก่อสร้างอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติเป็นเจ้าของในธุรกิจก่อสร้างเพิ่มจากร้อยละ ๕๕ เป็นร้อยละ ๖๗ นอกจากนี้ ในบางอุตสาหกรรมนักลงทุนจากอาเซียนจะได้รับสิทธิพิเศษมากกว่า นักลงทุนที่มาจากประเทศนอกภูมิภาค เช่น อนุญาตให้นักลงทุนในอาเซียนถือหุ้นในกิจการให้บริการขนส่งทางทะเลได้ร้อยละ ๖๐ ขณะที่นักลงทุนจากนอกภูมิภาคจะถือหุ้นจำกัดได้เพียงร้อยละ ๔๙ เท่านั้น

๓.๔.๔ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการลงทุน ดำเนินการธุรกิจตามที่ระบุไว้ในกฎหมายการลงทุน ดังนี้ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Committee for Promotion and Management of Investment: CPMI)^{๑๕} ทั้งในส่วนกลาง และภูมิภาคหรือแขวง ทำหน้าที่ดูแลนักลงทุนต่างประเทศ อนุญาตการลงทุน พิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ พิจารณาเงินกู้และเงินช่วยเหลือต่างประเทศ และอนุมัติโครงการด้วย

นอกจากนี้แล้วรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวอนุญาตให้เจ้าแขวงทุกแขวงมีอำนาจอนุมัติโครงการที่มีมูลค่าไม่เกิน ๓ ล้านเหรียญสหรัฐฯ และอนุญาตให้เจ้าแขวงใหญ่ ๔ แขวง ได้แก่ นครหลวงเวียงจันทน์ หลวงพระบาง จำปาสัก และสะหวันนะเขต สามารถอนุมัติโครงการที่มีมูลค่าการลงทุนไม่เกิน ๕ ล้านเหรียญสหรัฐฯ เพื่อให้แขวงสามารถสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการลงทุนได้อิสระมากขึ้น

กรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Department: IPD) ภายใต้กระทรวงวางแผนและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment- MPI) ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการและปฏิบัติงานในรูปแบบครบวงจร (One Stop Service Unit : OSU) ส่วนภูมิภาคหรือแขวง มีเจ้าแขวง(The Provincial Governor) หรือเจ้าแขวงนครหลวงเวียงจันทน์เป็นประธาน และมีแผนกแผนการและการลงทุนแขวง ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ เขตการลงทุน ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ เขตส่งเสริมการลงทุนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งจะมีสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีแตกต่างกันไปสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากร (GSP) จากประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เสื้อผ้าสำเร็จรูป รองเท้า อัญมณี และเครื่องประดับ เป็นต้น

รูปแบบการลงทุนของต่างชาติในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมี ๓ ลักษณะ คือ ธุรกิจร่วมสัญญา วิสาหกิจร่วมทุน วิสาหกิจลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด

สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน เช่น

๑) กำไรที่นำไปขยายกิจการที่ได้รับอนุญาต จะได้รับการยกเว้นอากรกำไรในปีการ

บัญชี

^{๑๕} แหล่งที่มา www.invest.laopdr.org

๒) ส่งผลกำไร ทุน และรายรับอื่นๆ กลับประเทศของตน หรือประเทศที่สาม โดยผ่านธนาคารที่ตั้งอยู่ในสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ภายหลังจากที่ได้ปฏิบัติพันธะทางด้านภาษีอากร และค่าธรรมเนียมอื่นๆ ตามระเบียบกฎหมายแล้ว)

๓) ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้า และอากรที่เก็บจากการนำเข้า อุปกรณ์ เครื่องมือ วัสดุ พาหนะการผลิตโดยตรง วัตถุดิบที่ไม่มีอยู่ภายในประเทศ หรือมีแต่ไม่เพียงพอ ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่นำเข้ามาเพื่อแปรรูป หรือประกอบเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อส่งออก

๓.๔.๕ มาเลเซีย

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบด้านการลงทุนคือ Malaysian Industrial Development Authority (MIDA)^{๑๖} ซึ่งเป็นหน่วยงานภายใต้กระทรวงการค้าและการลงทุน (Ministry of Trade and Industry – MIT) กิจกรรมที่รัฐบาลให้การส่งเสริมการลงทุนจะมีการให้สิทธิประโยชน์ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ภายใต้กฎหมายที่สำคัญได้แก่ Promotion of Investments Act ๑๙๘๖, Income Tax Act ๑๙๖๗, Customs Act ๑๙๖๗, Sales Tax Act ๑๙๗๒, Excise Act ๑๙๗๖ และ Free Zones Act ๑๙๙๐ ซึ่งกฎหมายเหล่านี้ครอบคลุมทั้งภาคอุตสาหกรรม การเกษตร การบริการ และการท่องเที่ยว ทั้งนี้ สิทธิประโยชน์หลักตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน อาจจำแนกได้เป็น ๒ ลักษณะคือ “Pioneer Status” และ “Investment Tax Allowance (ITA)” ซึ่งนักลงทุนสามารถเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งเห็นว่า เป็นประโยชน์ที่สุดได้ เช่น หากการลงทุนนั้นต้องเน้นการซื้อเครื่องจักรหรือโรงงาน อาจเลือกสิทธิประโยชน์แบบที่สองได้และไม่มีแบ่งแยกระหว่างนักลงทุนต่างชาติและนักลงทุนท้องถิ่น

๑) Pioneer Status บริษัทที่ยื่นขอสิทธิประโยชน์ในกลุ่ม Pioneer Status จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ บางส่วนเป็นเวลา ๕ ปี นับจากวันที่เริ่มการผลิต (วันที่เริ่มการผลิตนับจากวันที่ใช้กำลังการผลิตเกิน ร้อยละ ๓๐ ของกำลังการผลิตรวม) โดยนำรายได้เพียงร้อยละ ๓๐ ของเงินได้สุทธิ (Statutory Income) หรือเงินได้ที่ได้รับหลังจากหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่างๆ แล้วมาใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีเงินได้ในอัตราปกติ

๒) Investment Tax Allowance (ITA) สามารถนำค่าใช้จ่ายในการซื้อสินค้าทุน เช่น โรงงาน เครื่องจักร และอุปกรณ์ต่างๆ ตามเงื่อนไขของ MIDA มาหักลดหย่อนได้ร้อยละ ๖๐ ของค่าใช้จ่ายดังกล่าว ก่อนนำไปคำนวณภาษีเงินได้ในอัตราปกติ แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐ ของเงินได้สุทธิ (Statutory Income) ในปีนั้น เป็นเวลา ๕ ปี นับจากวันที่ค่าใช้จ่ายนั้นเกิดขึ้น ส่วนที่เหลือจึงจะนำมาคำนวณเพื่อชำระภาษีในอัตราปกติ รัฐบาลมาเลเซียยังให้สิทธิประโยชน์เพิ่มเติมสำหรับอุตสาหกรรมที่ต้องการสนับสนุนเป็นพิเศษ อีกด้วย เช่น โครงการลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง (High Technology) โครงการลงทุนที่เป็นยุทธศาสตร์ของประเทศ โครงการลงทุนที่สร้างความเชื่อมโยงภาคอุตสาหกรรมต่างๆ (Industrial Linkage Programme : ILP) การผลิตส่วนประกอบและชิ้นส่วนยานยนต์

นอกจากนี้ ยังมีสิทธิประโยชน์ที่เป็นรายละเอียดปลีกย่อยจำแนกตามประเภทธุรกิจ ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ อีกมากมาย เช่น การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา (R&D) การลงทุนในเขต

^{๑๖} แหล่งที่มา www.mida.gov.my

Multimedia Super Corridor (MSC) โครงการลงทุนด้านการสื่อสารและสารสนเทศ (ICT) การลงทุนด้านการเดินเรือและการขนส่ง

๓.๔.๖ เมียนมาร์

ภายใต้กฎหมายการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Investment Law) ของเมียนมาร์ ซึ่งอยู่ในการควบคุมและดูแลของคณะกรรมการการลงทุนของเมียนมาร์ (Myanmar Investment Commission - MIC)^{๑๗} ให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุนจากต่างประเทศ เช่น

๑) ได้รับการยกเว้นภาษี (tax holiday) เป็นเวลา ๓ ปี และสามารถขอขยายเวลาต่อได้

๒) ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับผลกำไรที่นำกลับมาลงทุน เป็นระยะเวลา ๑ ปี

๓) ให้คำนวณอัตราค่าเสื่อมสภาพ (accelerated depreciation rates) ได้ตามที่ได้รับการอนุมัติจาก MIC

๔) ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ ๕๐ จากรายได้ที่ได้จากการส่งออก

๕) สามารถชำระภาษีเงินได้ในนามของผู้เชี่ยวชาญและช่างเทคนิค ชาวต่างชาติที่บริษัทจ้าง โดยสามารถนำรายจ่ายในส่วนนั้นมาหักออกจากรายได้พึง ประเมินภาษีเงินได้

๖) ชำระภาษีเงินได้สำหรับลูกจ้างชาวต่างชาติได้ในอัตราเดียวกับประชาชนพม่า

๗) นำค่าใช้จ่ายในส่วนของการวิจัยและพัฒนา มาหักออกจากรายได้พึงประเมินภาษีเงินได้

รูปแบบการลงทุนจากชาวต่างประเทศที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลพม่ามี ๒ รูปแบบ ดังนี้

๑) การลงทุนที่ชาวต่างชาติถือหุ้นร้อยละ ๑๐๐

๒) การร่วมทุน โดยนักลงทุนต่างชาติต้องมีสัดส่วนการลงทุนร่วมไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ ของมูลค่าการลงทุน รวมเป็นการร่วมทุนกับรัฐบาลพม่า หรือการร่วมทุนกับเอกชนพม่า

๓.๔.๗ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของฟิลิปปินส์ คือ คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Board of Investments)^{๑๘} รัฐบาลฟิลิปปินส์ส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศโดยมี Foreign Investment Act ๑๙๙๑ เป็นกฎหมายหลัก มีการให้สิทธิพิเศษต่างๆ เพื่อจูงใจนักลงทุนทั้งจากภายในและต่างประเทศ ต่อมาในปี ๑๙๙๖ มีการแก้ไขกฎหมายการลงทุนโดยผ่อนปรนเงื่อนไขการลงทุนขั้นต่ำ เพื่อชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้น และนักลงทุนต่างชาติสามารถเป็นเจ้าของกิจการโดยไม่ต้องมีคนที่ท้องถิ่นร่วมทุน ยกเว้นธุรกิจที่อยู่ในรายการธุรกิจต้องห้าม (The Foreign Investment Negative List) เช่น ธุรกิจบริการ ร้านอาหาร เป็นต้น โดยสัดส่วนการถือหุ้นที่อนุญาตให้คนต่างชาติถือครองแตกต่างกันตามประเภทของธุรกิจ สำหรับสิทธิประโยชน์ที่สำคัญ เช่น

การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล กิจการที่จดทะเบียนกับ BOI จะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นับจากปีที่เริ่มผลิตเชิงพาณิชย์ในระยะเวลาแตกต่างกัน ดังนี้

๑) โครงการใหม่ที่เป็นโครงการบุกเบิก (Pioneer Status) ๖ ปี

^{๑๗} แหล่งที่มา www.dica.gov.mm.

^{๑๘} แหล่งที่มา www.boi.gov.ph.

- ๒) โครงการใหม่ที่มีได้เป็นโครงการบุกเบิก (Non-pioneer Status) ๔ ปี
- ๓) โครงการขยาย ๓ ปี และโดยทั่วไปจำกัดเฉพาะรายได้ส่วนที่เพิ่มขึ้นเท่านั้น
- ๔) โครงการใหม่หรือโครงการขยายที่อยู่ในเขตห่างไกลความเจริญ (Less Developed Areas : LDAs) ๖ ปี
- ๕) ไม่ว่าจะ เป็นโครงการบุกเบิกหรือไม่ โดยกิจการที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจะ ไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ ยกเว้นกิจการที่เกี่ยวข้องกับสาธารณสุขของรัฐ โครงการที่เกี่ยวข้องกับด้านบริการการผลิตพลังงานไฟฟ้า หรือผู้ส่งออกที่ขยายโครงการ

๓.๔.๘ สาธารณรัฐสิงคโปร์

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ (Economic Development Board- EDB)^{๑๙} เป็นหน่วยงานกำกับดูแลการลงทุนในประเทศสิงคโปร์ สิงคโปร์ไม่จำกัดในการลงทุนขั้นเริ่มแรก นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนเองทั้งหมด หรือ ลงทุนร่วมกับผู้ประกอบการท้องถิ่น สิงคโปร์เป็นประเทศที่ให้ความเท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนในประเทศและต่างประเทศ จึงทำให้กฎหมายการลงทุนของสิงคโปร์เอื้อประโยชน์ต่อผู้ลงทุนเป็นอย่างมาก โดยไม่มีกำหนดขั้นต่ำของเงินลงทุน สามารถถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดินสิ่งปลูกสร้างในสิงคโปร์ รวมถึงอิสระในการโอนเงินตราต่างประเทศ และผลกำไรในการประกอบธุรกิจออกนอกประเทศ อย่างไรก็ตาม แต่มีธุรกิจบางประเภทที่จำกัดสัดส่วนการลงทุน เช่น การกระจายเสียง และการจัดสรรคลื่นความถี่ (สูงสุดไม่เกินร้อยละ ๔๙) กิจการด้านหนังสือพิมพ์ (ไม่เกินร้อยละ ๕) และกิจการที่ห้ามนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน ได้แก่ ธุรกิจด้านกฎหมาย และการประกอบอาชีพทนายความ รวมทั้งกิจการวิสาหกิจของรัฐ

๓.๔.๙ ราชอาณาจักรไทย

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (the Office of the Board of Investment- BOI)^{๒๐} เป็นหน่วยงานหลักภายใต้กระทรวงอุตสาหกรรม ที่ทำหน้าที่ส่งเสริมการลงทุนของคนไทยและนักลงทุนต่างชาติในประเทศไทย โดยกำหนดประเภทกิจการส่งเสริมเป็น ๗ ประเภทหลัก คือ

- ๑) เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร
- ๒) เหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน
- ๓) อุตสาหกรรมเบา
- ๔) ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร และอุปกรณ์ขนส่ง
- ๕) อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า
- ๖) เคมีภัณฑ์ กระดาษ และพลาสติก ๗. กิจการบริการและสาธารณูปโภค

สิทธิประโยชน์ที่ให้นักลงทุนต่างชาติในด้านที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร ได้แก่ การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา ๓-๘ ปี การยกเว้นหรือลดหย่อนอากรนำเข้าวัตถุดิบ เครื่องจักร เป็นต้น สิทธิประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร ได้แก่ การให้นักลงทุนต่างชาติถือครองที่ดินเพื่อดำเนินโครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน การอนุญาตให้นำเข้าช่างฝีมือและผู้ชำนาญการและครอบครัว การให้ชาวต่างชาติถือหุ้นได้ร้อยละ ๑๐๐ เป็นต้น การให้สิทธิประโยชน์แบ่งตามเขตการ

^{๑๙} แหล่งที่มา www.sedb.com.

^{๒๐} แหล่งที่มา www.boi.go.th.

ส่งเสริมการลงทุน ๓ เขต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค เขต ๓ จะเป็นเขตที่ได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุด แต่ถ้าหากลงทุนในกิจการที่ประเทศให้ความสำคัญเป็นพิเศษ เช่น การวิจัยและพัฒนา พลังงานทดแทน จะได้รับสิทธิประโยชน์สูงสุด โดยไม่คำนึงถึงที่ตั้ง

๓.๔.๑๐ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบโดยตรงด้านการลงทุนของต่างชาติในเวียดนาม คือ Foreign Investment Agency (FIA) ภายใต้กระทรวงวางแผนและการลงทุน หรือ Ministry of Planning and Investment (MPI)^{๒๑} ซึ่งมีหน้าที่บริหารจัดการวางแผนนโยบายและสิทธิประโยชน์ในการลงทุนให้กับคนเวียดนาม และนักลงทุนต่างชาติ

รูปแบบการดำเนินธุรกิจ : นักลงทุนต่างชาติสามารถดำเนินธุรกิจในรูปแบบต่างๆ เช่น

๑) สัญญาร่วมลงทุนธุรกิจ (Business Co-operation Contract : BCC)

๒) กิจการร่วมทุน (Joint Venture : JV)

๓) กิจการที่ชาวต่างชาติเป็นเจ้าของทั้งหมด (Wholly Foreign-owned Enterprise)

๔) กิจการที่ทำสัญญากับภาครัฐ เพื่อที่จะสร้างหรือดำเนินการในโครงการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน โดย อาจเป็นสัญญาในรูปแบบ BOT (Build-Operate-Transfer) คือ สร้างเสร็จแล้วสามารถหาผลประโยชน์ได้ในช่วงเวลาหนึ่งก่อนโอนกิจการเป็นของรัฐ หรือ BTO (Build-Transfer-Operate) คือ สร้างเสร็จแล้วต้องโอนให้รัฐก่อน จึงเปิดดำเนินการเพื่อหาผลประโยชน์ได้ในช่วงเวลาหนึ่ง หรือ BT (Build-Transfer-Contract) คือ สร้างเสร็จแล้วต้องโอนให้รัฐทันที โดยรัฐจะอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติไปลงทุนในโครงการอื่นๆ เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนตามสมควร

๕) รูปแบบอื่นๆ เช่น การตั้งสำนักงานตัวแทนทางการค้าและการลงทุนในเวียดนาม เพื่อทำหน้าที่แทน บริษัทแม่ในต่างประเทศ หรือการขยายสาขาของธุรกิจบางประเภทเช่น ธนาคาร ประกันภัย การบัญชีหรือกฎหมาย

สิทธิประโยชน์ในการลงทุนของต่างชาติในเวียดนาม เช่น

๑) การยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบ ซึ่งใช้ผลิตสินค้าเพื่อส่งออกภายในเวลาไม่เกิน ๒๗๐ วันนับตั้งแต่วันที่นำเข้าวัตถุดิบ รวมถึง สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูปซึ่งเป็นสาขาการผลิตเพื่อการส่งออก - อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคลต่างชาติสำหรับธุรกิจทั่วไป เป็นอัตราเดียวที่ร้อยละ ๒๕ (flat rate) เช่นเดียวกับชาวเวียดนาม

๒) การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยเก็บภาษีในอัตราร้อยละ ๑๐ - ๒๐ จากอัตรากติร้อยละ ๒๕ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขของแต่ละกิจการ

๓.๕ การนำ Best Practice ของมาเลเซีย และสิงคโปร์มาปรับใช้กับการส่งเสริมการลงทุนของประเทศไทย

หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของไทย มาเลเซีย และสิงคโปร์ ต่างก็มีจุดประสงค์ที่จะชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศ มีการให้สิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีอากร การกำหนดประเภทกิจการที่

^{๒๑} แหล่งที่มา www.mpi.gov.vn.

ต้องการให้มีการลงทุนจากต่างประเทศ กิจกรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การพยายามที่จะลดขั้นตอน ลดระยะเวลาในการขออนุญาต มีการกำหนดสิทธิพิเศษในบางเขต บางจังหวัด บางพื้นที่ที่ต้องการให้เกิดการกระจายความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในพื้นที่เหล่านั้น ในหลักใหญ่ๆแล้วมีความคล้ายคลึงกับหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน แต่มาเลเซียและสิงคโปร์มีมาตรการอื่นๆ ที่จะช่วยส่งเสริมการลงทุนได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ซึ่งสิ่งที่ได้พัฒนาขึ้นมาขึ้นก่อนก่อให้เกิดประโยชน์ต่อคนในประเทศ และการลงทุนของต่างชาติในสิงคโปร์และมาเลเซีย ได้แก่

๓.๕.๑ Best Practice ของมาเลเซีย

๓.๕.๑.๑ การพัฒนาเครือข่ายด้านโทรคมนาคม

มาเลเซียมีการพัฒนาเครือข่ายด้านโทรคมนาคม ด้วยเทคโนโลยีของระบบดิจิทัล เส้นใยนำแสง WiMAX ทำให้การให้บริการระบบโทรคมนาคมมีประสิทธิภาพสูง คณะกรรมการกำกับกิจการโทรคมนาคมของมาเลเซียอนุญาตผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตไร้สายความเร็วสูง WiMAX จำนวน ๔ ราย ได้แก่ Bizsurf, MIB Comm, Redtone-CNX Broadband และ Asiaspace Dotcom บริษัทเหล่านี้คาดว่าจะลงทุนรวม ๘๕.๗ ล้านดอลลาร์สหรัฐฯในช่วงเวลา ๓ ปีแรกของการเปิดให้บริการ ที่สำคัญรัฐบาลมีเป้าหมายให้สร้าง เครือข่ายความเร็วสูง หรือ อินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ครอบคลุมร้อยละ ๗๕ ของประชากรทั่วประเทศให้ได้ภายในปี ๒๕๕๓

นอกจากนี้ รัฐบาลยังจัดตั้ง “ไซเบอร์จายา (Cyberjaya)” ซึ่งกล่าวได้ว่า เมืองแห่งโลกไซเบอร์ อยู่ทางใต้ของกรุงกัวลาลัมเปอร์และทางทิศตะวันตกของเขตปุตราจายา ตามโครงการ “Multimedia Super Lorridor” (MSC) เพื่อพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางด้านเทคโนโลยีระดับสูง มีการติดตั้งโครงข่ายโทรคมนาคมที่ทันสมัยระดับโลก และส่งเสริมการลงทุนด้าน Multimedia การค้นคว้าและวิจัย (R&D Centers) ปัจจุบันมีสำนักงานใหญ่ด้านปฏิบัติการของบริษัทจากทั่วโลกที่เข้ามาตั้งฐานการผลิตหรือทำการค้าในมาเลเซีย

๓.๕.๑.๒ การให้เงินทุนสนับสนุนผู้ประกอบการมาเลเซีย^{๒๒} (Domestic Investment Strategic funds)

หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของมาเลเซียมีเงินทุนจำนวน ๑ พันล้านเหรียญริงกิต ในการให้การส่งเสริมยกระดับกิจการที่คนมาเลเซียเป็นเจ้าของ เพื่อมุ่งสู่อุตสาหกรรมเป้าหมายที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เทคโนโลยีสูง อุตสาหกรรมความรู้เข้มข้นและอุตสาหกรรมเชิงนวัตกรรม การให้เงินทุนมีวัตถุประสงค์เพื่อก่อให้เกิดการว่าจ้างผลิต (outsourcing) จากบริษัทข้ามชาติที่ลงทุนในมาเลเซียอยู่แล้ว มาว่าจ้างบริษัทมาเลเซียผลิตชิ้นส่วน การได้รับเทคโนโลยีอย่างเข้มข้น ตลอดจนการทำให้ได้รับมาตรฐานระดับโลกหรือประกาศนียบัตรรับรองมาตรฐานในอุตสาหกรรมที่เป็นยุทธศาสตร์ เช่น อุตสาหกรรมอากาศยาน เครื่องมือแพทย์ ยา อิเล็กทรอนิกส์แบบก้าวหน้า เครื่องจักรและอุปกรณ์ พลังงานทดแทน การวิจัยและพัฒนา การทดสอบ การให้บริการทางวิศวกรรม การฝึกอบรม ด้านเทคนิคและพัฒนาทักษะ ผู้ให้บริการแก่ลูกค้าในด้านโลจิสติกส์ (a Third - Party Logistics Provider) ทั้งนี้มีเงื่อนไขว่าบริษัทที่จะขอรับการสนับสนุนจะต้องมีหุ้นที่ถือโดยคนมาเลเซียร้อยละ ๖๐ และการให้เงินทุนจะพิจารณาเป็นรายๆ ไป

^{๒๒} แหล่งที่มา www.mida.gov.my.

๓.๕.๑.๓ การสนับสนุนผู้ให้บริการรายย่อยรวมกิจการกับผู้ให้บริการรายใหญ่^{๒๓}
(Encourage Small Malaysian Service Providers to merge into larger entities)

เนื่องจากในปัจจุบันภาคบริการมีผู้ให้บริการรายเล็กที่กระจุกกระจายกันอยู่เป็นจำนวนมาก บริษัทผู้ให้บริการรายเล็กๆเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาศักยภาพ เพื่อให้แข่งขันได้ในเวทีระดับโลก พร้อมทั้งรับมือกับการเปิดเสรี สิทธิประโยชน์ที่จะให้คือ การเสียภาษีในอัตราร้อยละ ๒๐ สำหรับรายได้ที่หักภาษีเป็นระยะเวลา ๕ ปี และการยกเว้นอากรแสตมป์สำหรับเอกสารการรวมกิจการ โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องเป็นบริษัทที่มีคนมาเลเซียถือหุ้นทั้งสิ้น มียอดขายต่อปีน้อยกว่า ๕ ล้านเหรียญริงกิต และมีลูกจ้างที่ทำงานเต็มเวลาน้อยกว่า ๕๐ คน กิจการที่สนับสนุน คือ การให้บริการทำบัญชีและภาษี การให้บริการทางการแพทย์และทันตกรรม การให้บริการด้านสถาปนิกและวิศวกรรม การจัดส่งเอกสารและพัสดุ (Courier Services) การให้บริการทางการศึกษาอาชีพและเทคนิค การให้บริการฝึกทักษะ

๓.๕.๑.๔ การให้สิทธิประโยชน์สำหรับการซื้อกิจการบริษัทต่างชาติเพื่อเทคโนโลยี
ขั้นสูง^{๒๔}

บริษัทมาเลเซียในภาคอุตสาหกรรมหรือภาคบริการ ที่ไปซื้อกิจการบริษัทต่างชาติในต่างประเทศ จะได้รับการลดหย่อนค่าใช้จ่ายในการซื้อกิจการดังกล่าวร้อยละ ๒๐ ของค่าใช้จ่ายในการซื้อกิจการทั้งหมด เป็นระยะเวลา ๕ ปี ทั้งนี้มีเงื่อนไขว่าบริษัทจะต้องมีหุ้นที่ถือโดยคนมาเลเซียร้อยละ ๖๐ และถือหุ้นเป็นเวลาอย่างน้อย ๕ ปี เทคโนโลยีขั้นสูงจะต้องเป็นเทคโนโลยีใหม่เพื่อใช้ในการปรับปรุงวัตถุดิบ เครื่องมือ ผลิตภัณฑ์ หรือปรับปรุงกระบวนการผลิต

๓.๕.๑.๕ ความร่วมมือระหว่างมาเลเซียและสิงคโปร์^{๒๕}
ได้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาธุรกิจร่วมกันระหว่างมาเลเซียและสิงคโปร์ Malaysia – Singapore Third Country Business Development Fund (MSBDF) เพื่อทำการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุนในประเทศที่สามสำหรับนักธุรกิจทั้งมาเลเซียและสิงคโปร์

๓.๕.๒ Best Practice ของสิงคโปร์^{๒๖}

๓.๕.๒.๑ การให้สิทธิประโยชน์กับธุรกิจขั้นสูงหลายประเภท
หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอาเซียนเกือบทั้งหมด ให้การส่งเสริมประเภทอุตสาหกรรมหรือธุรกิจบริการที่ดำเนินการอยู่ทั่วไป แต่สิงคโปร์ระบุกิจการหรือธุรกิจในระดับหนึ่ง เช่น

๑) Research Incentive Scheme for Companies (RISC) ให้สิทธิประโยชน์กับบริษัทที่พัฒนาขีดความสามารถในทางวิจัยและพัฒนาในด้านเทคโนโลยี

^{๒๓} แหล่งที่มา www.mida.gov.my.

^{๒๔} แหล่งที่มา www.mida.gov.my

^{๒๕} แหล่งที่มา www.mida.gov.my

^{๒๖} แหล่งที่มา www.sedb.com

๒) Initiatives in New Technology (INTECH) เพื่อสนับสนุนให้มีการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ และการวิจัยพัฒนาอุตสาหกรรม และความรู้ด้านเทคนิคระดับอาชีพ

๓) International / Regional Headquarters Award (IHQ / RHQ) เป็นการลดภาษีนิติบุคคลแก่บริษัทต่างชาติที่ตั้งสำนักงานใหญ่ หรือสำนักงานภูมิภาคในสิงคโปร์ สำหรับกิจกรรมบางประเภทที่บริษัทดำเนินการในสิงคโปร์

๔) Mergers & Acquisitions (M&A) Scheme จะให้เงินสนับสนุนร้อยละ ๕ ของมูลค่าการซื้อขาย แต่ไม่เกินปีละ ๕ ล้านเหรียญสิงคโปร์ต่อปี นอกจากนี้ยังสามารถหักค่าดำเนินการและอากรแสตมป์ ผู้ที่จะได้สิทธิประโยชน์ทั้งนี้จะต้องเป็นบริษัทที่จดทะเบียนและเป็นผู้เสียภาษีในสิงคโปร์

๕) Aircraft Leasing Scheme (ALS) ให้การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลจากการเช่าเครื่องบินหรือเครื่องยนต์ของเครื่องบินในสิงคโปร์ และการยกเว้นภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย สำหรับการค่าใช้จ่ายหรือเงินกู้ยืมจากต่างประเทศในการซื้อเครื่องบิน หรือเครื่องยนต์ของเครื่องบิน

๖) Development and Expansion Incentives (DEI) ให้การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับรายได้ที่เพิ่มขึ้นจากธุรกิจบางประเภท

๗) Land Productivity Grant ให้สิทธิประโยชน์แก่บริษัทที่ต้องการพัฒนาการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยการย้ายที่ตั้งทั้งในประเทศและต่างประเทศ

การให้สิทธิประโยชน์ของสิงคโปร์ต่างจากหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนอื่นของอาเซียน ของสิงคโปร์จะขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรอง ส่วนของอาเซียนอื่นจะกำหนดตายตัวว่ากิจการประเภทนี้ให้สิทธิประโยชน์ประเภทใดบ้าง

๓.๕.๒.๒ การพัฒนาระบบ logistics และด้าน Supply Chain ในระดับมาตรฐานโลก รวมทั้งการเป็นศูนย์กลางการค้าที่สำคัญ

ทำให้สิงคโปร์เป็นฐานในการทำการค้ากับทั่วโลกและเป็น Gateway อย่างมีศักยภาพ โดยได้รับประโยชน์และโอกาสทางเศรษฐกิจจากการเจริญเติบโต ของประเทศจีนและอินเดีย รวมถึงตลาดในตะวันออกกลาง และภูมิภาคเอเชีย

๓.๕.๒.๓ การส่งเสริมให้คนสิงคโปร์ไปลงทุนในต่างประเทศ ^{๒๗}

โดยเฉพาะในจีน ซึ่ง Mr. Goh Chok Tong อดีต Senior Minister สิงคโปร์ ให้คำแนะนำแก่บริษัทขนาดเล็กของสิงคโปร์ให้เข้าไปลงทุนในจีน โดยใช้สิทธิประโยชน์จาก China-Singapore Free Trade Agreement เพื่อลดต้นทุน ให้ใช้ประโยชน์จาก Business Councils สร้างสัมพันธ์ไมตรีกับภาครัฐซึ่งดูแลมณฑลในจีน เพื่อลดความเสี่ยงการเริ่มต้นในการลงทุน และให้ใช้ประโยชน์จากเครือข่ายธุรกิจที่แข็งแกร่งของ Singapore-Chinese Business Association (SCBA) เพื่อช่วยเหลือและเพิ่มโอกาสในการลงทุนและดำเนินธุรกิจ และเนื่องด้วยวัฒนธรรมและภาษาพูดที่คล้ายคลึงกัน รวมถึงสัมพันธ์ไมตรีอันแน่นแฟ้นระหว่างสิงคโปร์กับจีน จีนเป็นประเทศคู่ค้า

^{๒๗} กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ (๒๕๕๕), คู่มือการค้าและการลงทุนสาธารณรัฐสิงคโปร์

สำคัญอันดับ ๓ ของสิงคโปร์ อีกทั้ง บริษัทจีนตั้งอยู่ในสิงคโปร์มากกว่า ๓,๐๐๐ ราย โดย ๑๖๐ บริษัท ขึ้นทะเบียนหุ้นกับ Singapore Exchange รวมถึงสิงคโปร์มีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาต่างๆ ในจีน เช่น Suzhou Industrial Park และ Tianjin Eco-City เป็นต้น

สิงคโปร์ร่วมลงทุนกับบริษัทเวียดนาม ประมาณมูลค่า ๓๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อทำการพัฒนาโครงการที่พักอาศัยในเมืองโฮจิมินห์ โดยโครงการใหญ่ที่สุดคือ Gated Villa มูลค่า ๑๑๕ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นความร่วมมือระหว่าง Keppel Land สิงคโปร์ กับ Tien Phuoc เวียดนาม สำหรับในโครงการอื่นๆ รวมถึงโครงการ ๔๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ ระหว่าง Capita-Land - สิงคโปร์ และ No Va Land Investment Group Corporation - เวียดนามเป็นโครงการสำหรับผู้บริโภคระดับกลาง

๓.๕.๒.๔ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

รัฐบาลสิงคโปร์สนับสนุนการทำวิจัยและพัฒนา ช่วงปี ๒๕๕๔- ๒๕๕๘ ได้กำหนดวงเงินไว้ ๑๖.๑ พันล้านเหรียญสิงคโปร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐ จากมูลค่า ๑๓.๖ พันล้านเหรียญสิงคโปร์ ที่ให้การสนับสนุนในช่วงปี ๒๕๔๙-๒๕๕๓ โดยเชื่อว่า R&D จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัว มีความสำเร็จมั่นคงในระยะยาว และยกระดับให้สิงคโปร์ให้เป็นเศรษฐกิจความรู้เข้มข้นและมีนวัตกรรม และขยายผลไปถึงทรัพย์สินทางปัญญา มีมาตรฐานทางอุตสาหกรรมสูง สามารถผลิตสินค้าใหม่ๆ เข้าสู่ตลาดโลกได้ ด้วยความสามารถทางด้านการศึกษาวิจัยและพัฒนา สิงคโปร์สามารถชักจูงใจให้นักลงทุนต่างชาติหันมาลงทุนด้านวิจัยและพัฒนาในสิงคโปร์ได้มากขึ้น ในปัจจุบัน บริษัท Biomedical Sciences R&D จากทั่วโลกมากกว่า ๑๐๐ ราย จัดตั้งสำนักงานในสิงคโปร์ ที่สำคัญได้แก่ Abbott, GlaxoSmithKline, Merck Sharp & Dohme, Pfizer, Roche, Becton Dickinson, Medtronic, Siemens

๓.๕.๒.๕ The Strategic Attachment and Training (STRAT) Programme^{๒๘}

เป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในสาขาของธุรกิจเป็นยุทธศาสตร์ โดยผ่านการฝึกอบรมในต่างประเทศ และการฝึกอบรมในบริษัทชั้นนำของโลก Economic Development Board - EDB ซึ่งเป็นหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของสิงคโปร์จะให้เงินทุนสนับสนุนการฝึกอบรมวิศวกร และอาชีพที่ต้องใช้ความชำนาญอื่นๆ เพื่อสร้างให้มีแหล่งรวมบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ สำหรับอุตสาหกรรมใหม่ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสิงคโปร์ การฝึกอบรมจะใช้เวลา ๒๔ เดือน ในสถาบันฝึกอบรมที่เป็นพันธมิตรในต่างประเทศ ผู้รับการฝึกอบรมจะได้รับเบี้ยเลี้ยงในช่วงระหว่างการฝึกอบรม และจะต้องทำงานให้กับบริษัทที่ตั้งอยู่ในสิงคโปร์เป็นเวลาสองปี หลังจากจบการฝึกอบรมแล้ว โปรแกรมนี้เปิดสำหรับระดับอาชีพ และมหาวิทยาลัยสำหรับคนสิงคโปร์หรือคนที่มิถิ่นที่อยู่ถาวรในสิงคโปร์

๓.๕.๒.๖ International Enterprise (IE) Singapore

เป็นหน่วยงานรัฐบาลที่ส่งเสริมเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ และสนับสนุนการไปลงทุนในต่างประเทศของบริษัทสิงคโปร์ เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก มีสำนักงานในต่างประเทศ ๓๘ แห่ง และได้ขยายขอบเขตเข้าไปที่ทวีปแอฟริกาด้วย โดย

^{๒๘} แหล่งที่มา www.iesingapore.com.

เปิดสำนักงานล่าสุดแห่งที่ ๓๘ ที่ประเทศกานา ให้บริการข้อมูลในด้านต่างๆด้วย เช่น ข้อมูลทางการตลาด การศึกษาวิเคราะห์ในเชิงลึกถึงความเป็นไปได้ในการทำธุรกิจ การจัดหาคู่ค้าที่เหมาะสมในต่างประเทศ การจัดสัมมนาทางธุรกิจ

ภาพที่ ๑ การวิเคราะห์ SWOT Analysis อาเซียนเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากต่างชาติ

ภาพที่ ๒ การวิเคราะห์ SWOT Analysis ไทยเป็นแหล่งรองรับการลงทุนจากต่างชาติ

บทที่ ๔ บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๔.๑ สรุปผลการศึกษา

๔.๑.๑ สรุปผลการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน

ความตกลงว่าด้วยการลงทุนอาเซียน มีคณะ Coordinating Committee on Investment - CCI ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน และผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของแต่ละประเทศ เป็นผู้กำกับดูแลให้ประเทศสมาชิกดำเนินการไปตามที่ได้ตกลงกันไว้ และรายงานต่อเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเศรษฐกิจอาเซียน จนถึงรัฐมนตรีของกระทรวงที่ดูแลด้านการลงทุน

ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ดำเนินการตามความตกลงใน ๔ กิจกรรมหลัก คือ การเปิดเสรีการลงทุน การอำนวยความสะดวก การส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุน การเปิดเสรีมีความยืดหยุ่นระยะเวลาการเปิดเสรีให้กับประเทศที่พัฒนาน้อยกว่า รองรับข้อสงวน ข้ออ่อนไหวของประเทศสมาชิกในขณะเดียวกันก็มีกำหนดระยะเวลาการเปิดเสรีที่ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการลงทุนร่วมกัน การจัดทำเอกสารเผยแพร่การส่งเสริมการลงทุนของภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการปรับปรุงข้อมูลในเอกสารเผยแพร่

อาเซียนมีแผนงานชัดเจนตามที่กำหนดไว้ใน AEC Blueprint และทุกประเทศดำเนินการไปตามแผนที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน และเพื่อตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในโลกที่มีการแข่งขันเพิ่มขึ้น

๔.๑.๒ บทบาทของหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนอาเซียน

อาเซียนทุกประเทศมีหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนที่เปิดรับการลงทุนของต่างชาติ มีการกำหนดประเภทการลงทุนที่ต้องการให้มีการพัฒนา ประเภทที่ไม่อนุญาตให้ชาวต่างชาติลงทุนหรือลงทุนได้ข้าน้อย โดยส่วนใหญ่แล้วในภาคอุตสาหกรรมจะอนุญาตให้ชาวต่างชาติถือหุ้นได้ทั้งหมด สาขาที่ค่อนข้างจะอ่อนไหวต่ออาเซียนแม้แต่สิงคโปร์ คือ สาขาโทรคมนาคม ซึ่งไม่ให้ชาวต่างชาติถือหุ้นข้างมาก ทุกประเทศมีการให้สิทธิประโยชน์ด้านที่เกี่ยวกับภาษีอากรและไม่เกี่ยวกับภาษีอากร โดยมีรายละเอียดปลีกย่อยที่แตกต่างกันตามประเภทกิจการและตามขนาดพื้นที่ แต่ละประเทศมีการจัด Road Show ไปในต่างประเทศเพื่อชักจูงการลงทุนซึ่งมีทั้งระดับนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือเจ้าหน้าที่อาวุโสเป็นผู้นำคณะไปพบนักลงทุนต่างชาติ

เป็นที่น่าสังเกตว่าหน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของลาว พม่า กัมพูชา และเวียดนาม มีการพัฒนาการให้ข้อมูลทางเว็บไซต์ได้อย่างชัดเจนและโปร่งใส นับว่าเป็นการพัฒนาการในทางที่ดีมากยิ่งขึ้น

การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมการลงทุนของอาเซียนแต่ละประเทศก็ยังคงดำเนินการต่อไปควบคู่กับกิจกรรมร่วมของอาเซียน ถือได้ว่าเป็นไปในทางเดียวกันในการส่งเสริมให้อาเซียนเป็นภูมิภาคที่น่าลงทุน

๔.๑.๓ จุดเด่นและโอกาสในการรองรับการลงทุนจากต่างชาติของอาเซียน

อาเซียนมีจุดเด่นในแง่ของการรวมตัวที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน มีกฎระเบียบรองรับ มีการรวมตัวกับเศรษฐกิจโลกโดยผ่านทางความตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าที่สำคัญของอาเซียนในทุกภูมิภาคทั่วโลก นักลงทุนต่างชาติลงทุนในอาเซียนมาเป็นเวลานาน จนทำให้มีอาเซียนมีฐานอุตสาหกรรมสนับสนุนที่แข็งแกร่งรองรับ เกิดการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมของบริษัทข้ามชาติทั่วไปในอาเซียน และอาเซียนก็กำลังดำเนินการเสริมสร้าง ASEAN Connectivity ที่จะเป็นประโยชน์ต่อการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ของอาเซียนและของนักลงทุนต่างชาติ ทำให้เกิดโอกาสในการลงทุนที่เพิ่มมากขึ้น เป็นการยกระดับผู้ประกอบการของอาเซียนให้ได้มาตรฐานระดับโลกมากยิ่งขึ้น

๔.๑.๔ จุดอ่อนและอุปสรรคของการลงทุนในอาเซียน

อาเซียนมีกฎระเบียบ การให้สิทธิประโยชน์ ที่แตกต่างกัน นักลงทุนต่างชาติจำเป็นต้องศึกษารายละเอียดเพื่อทำการเปรียบเทียบก่อนการตัดสินใจลงทุน หลายประเทศในอาเซียนใช้ภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาราชการรวมไปถึงการตีความตามกฎหมาย ซึ่งอาจจะทำให้ชาวต่างชาติเสียเปรียบ นอกจากนี้ยังมีระดับการพัฒนาที่ไม่เท่ากัน และปัญหาที่เริ่มเกิดมากขึ้น คือ การขาดแคลนแรงงาน

๔.๑.๕ Best Practice ของมาเลเซียและสิงคโปร์ในการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติ

มาเลเซีย มีการพัฒนาเครือข่ายด้านโทรคมนาคมที่ใช้เทคโนโลยีสูงอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการจัดตั้ง “ไซเบอร์จายา” เมืองแห่งโลกไซเบอร์ ทำให้มาเลเซียเป็นศูนย์กลางด้านเทคโนโลยีดึงดูดนักลงทุนต่างชาติได้เป็นอย่างดี นับว่าเป็นการมองการณ์ไกลของรัฐบาลมาเลเซีย นอกจากนี้หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนยังให้การสนับสนุนด้านเงินทุนแก่บริษัทมาเลเซียในการรับจ้างผลิตชิ้นส่วนให้กับบริษัทรายใหญ่ เพื่อยกระดับผู้ประกอบการมาเลย์ ให้ไปสู่อุตสาหกรรมความรู้ เข้มข้นและอุตสาหกรรมเชิงนวัตกรรม มีการสนับสนุนให้ผู้ให้บริการรายย่อยรวมกิจการกับผู้ให้บริการรายใหญ่เพื่อให้แข่งขันได้ในเวทีระดับโลก นอกจากนี้มาเลเซียยังให้สิทธิประโยชน์สำหรับการซื้อกิจการบริษัทต่างชาติเพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีขั้นสูง มาเลเซียและสิงคโปร์ยังได้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาธุรกิจร่วมกันเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการไปลงทุนในประเทศที่สาม

สิงคโปร์ หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของสิงคโปร์ให้สิทธิประโยชน์แก่ธุรกิจขั้นสูงหลายประเภท เช่น Research Incentive Scheme for Companies (RISC, Initiatives in New Technology (INTECH) International / Regional Headquarters Award (IHQ / RHQ), Mergers & Acquisitions (M&A) Scheme, Aircraft Leasing Scheme (ALS), Development and Expansion Incentives (DEI) และ Land Productivity Grant เป็นต้น นอกจากนี้สิงคโปร์ยังเน้นให้ความสำคัญกับการวิจัยและพัฒนา ทำให้เศรษฐกิจขยายตัวและมีความมั่นคงในระยะยาวยกระดับให้ประเทศสิงคโปร์เป็นเศรษฐกิจความรู้และมีนวัตกรรม

สิงคโปร์ได้พัฒนาระบบ Logistics และ Supply Chain ในระดับมาตรฐานโลก ในด้านการพัฒนาฝีมือแรงงาน สิงคโปร์มีโปรแกรม The Strategic Attachment and Training (STRAT) Programme เป็นกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในสาขาของธุรกิจ เป็นยุทธศาสตร์ โดยผ่านการฝึกอบรมในต่างประเทศ และการฝึกอบรมในบริษัทชั้นนำของโลก สิงคโปร์ได้ส่งเสริมให้คนสิงคโปร์ออกไปลงทุนต่างประเทศโดยเฉพาะในจีนที่มีความสัมพันธ์กันทางเชื้อชาติ และการสร้างเครือข่าย และกำลังขยายฐานต่อไปยังทวีปแอฟริกา

๔.๒ ข้อเสนอแนะ

๔.๒.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) การให้สิทธิประโยชน์แก่บริษัทต่างชาติที่ดำเนินธุรกิจในอาเซียน (Foreign-owned ASEAN-based investor) ภายใต้ความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน ผู้ได้รับประโยชน์จากความตกลงนี้คือ นักลงทุนอาเซียน และนักลงทุนต่างชาติที่มีกิจการอยู่ในอาเซียนแล้ว ประเทศไทยเป็นเพียงประเทศเดียวที่ให้ประโยชน์เฉพาะนักลงทุนอาเซียนเท่านั้น ประเทศไทยอาจจะต้องมีการหารือภายในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการต่างประเทศ และหน่วยงานอื่นๆที่อยู่ในทีมเจรจาเรื่องความตกลงเขตการลงทุนอาเซียน รวมทั้งภาคเอกชนจากสภาอุตสาหกรรมและสภาหอการค้าให้ทบทวนทำที่ดังกล่าว ถ้าพิจารณาในประเด็นที่ไทยเป็นสมาชิกอาเซียน ก็ควรพิจารณาให้ไปในทิศทางเดียวกับสมาชิกอาเซียนอื่นๆ เพื่อร่วมเป็นหนึ่งเดียวกับอาเซียน และในแง่ของนโยบายส่งเสริมการลงทุน ไทยก็มีนโยบายที่เปิดกว้างต้อนรับนักลงทุนต่างชาติมาอย่างต่อเนื่อง

๒) กำหนดนโยบายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ประเทศไทยมีค่ายรถยนต์ชั้นนำของโลกมาตั้งโรงงานประกอบรถยนต์ และมีเครือข่ายอุตสาหกรรมสนับสนุนผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่แข็งแกร่ง มีบุคลากรที่มีคุณภาพ และมีความเชี่ยวชาญรองรับในห่วงโซ่ผลิต ส่งผลให้ไทยมีความได้เปรียบจากการเป็นฐานการผลิตยานยนต์ที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ในด้านอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์เป็นอุตสาหกรรมที่ไทยมีศักยภาพเช่นเดียวกัน และมียอดส่งออกสูงที่สุดในบรรดา ยอดส่งออกสินค้าไทย โดยคิดเป็นมูลค่าประมาณ ๕๕,๖๑๐ ล้านดอลลาร์ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔ ของยอดส่งออกรวมของประเทศ ด้วยศักยภาพในความได้เปรียบที่มีอยู่ ความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การจ้างงาน การพัฒนาเทคโนโลยี และความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมนี้ภายในภูมิภาคอาเซียน จำเป็นที่จะต้องมีการกำหนดนโยบายเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์

๓) กำหนดเป้าหมายการส่งเสริมธุรกิจบริการ การลงทุนของต่างชาติในอาเซียนในสาขาบริการคิดเป็นเกือบร้อยละ ๘๐ ของการลงทุนทั้งหมดในอาเซียน สาขาธุรกิจบริการในประเทศไทยเป็นที่สนใจของนักลงทุนไทยด้วยกัน เนื่องจากธุรกิจบริการมีความหลากหลาย มีผู้ประกอบการรายเล็กเป็นจำนวนมาก ภายในอาเซียนมีการเจรจาเพื่อเปิดตลาดการค้าบริการ ซึ่งไทยควรจะได้รับประโยชน์ในแง่ของเรามีศักยภาพ ความได้เปรียบการแข่งขันในฐานะผู้ให้บริการ จึงควรกำหนดเป้าหมายและทิศทางการส่งเสริมธุรกิจบริการให้ชัดเจน เช่น กำหนดมาตรฐานบริการ การ

สร้างมูลค่าเพิ่ม การมีความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาเทคโนโลยีและการวิจัยและพัฒนา การเพิ่มขีดความสามารถในผู้ประกอบการไทยในธุรกิจบริการ

๔) การเพิ่มขีดความสามารถของแรงงานและการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงาน ควรจัดประเด็นนี้ ให้เป็นนโยบายแห่งชาติ เนื่องจากแรงงานเป็นปัจจัยที่สำคัญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำเป็นที่จะต้องร่วมกันแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานอย่างจริงจัง โดยเฉพาะการรวมทั้งการปรับเปลี่ยนทัศนคติในการศึกษาในระดับปริญญาสาขาสังคมศาสตร์ มาเป็นความเชี่ยวชาญและทักษะในการผลิตเฉพาะสาขาอุตสาหกรรม

๔.๒.๒ ข้อเสนอแนะในการดำเนินการ

๔.๒.๒.๑ ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมการลงทุน

ในฐานะที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) เป็นหน่วยงานหลักในการจัดกิจกรรมส่งเสริมชักจูงการลงทุนจากต่างประเทศ และการให้สิทธิประโยชน์ทั้งแก่นักลงทุนไทยและต่างชาติ ในองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรีทำหน้าที่เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นๆ สกท.อาจจะนำเสนอแนวทางในการดำเนินงานต่อคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน เพื่อประกอบการพิจารณาด้านการกำหนดนโยบาย การขอความร่วมมือหรือสั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ตามแนวทาง ดังนี้

๑) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factors) ของการใช้ประโยชน์จากกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน (ASEAN Economic Community – AEC) ที่จะมีต่อการส่งเสริมการลงทุนไทย เพื่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน (Competitive Advantage) โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ มีดังนี้

(๑) การลดต้นทุนวัตถุดิบและชิ้นส่วน ภายใต้ความตกลง ASEAN Trade in Goods Agreement ซึ่งอาเซียน ๖ ประเทศ (ไทย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และบรูไน) ได้ทำการลดภาษีไปแล้วกว่าร้อยละ ๙๙.๖๕ ไทยอาจศึกษาดูว่าวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนใด หากนำเข้าจากประเทศอาเซียนซึ่งเมื่อมีการลดอัตราภาษีนำเข้า เมื่อเปรียบเทียบกับแล้วถูกกว่าการผลิตขึ้นส่วนเองในประเทศ ก็ควรที่จะนำเข้าชิ้นส่วนดังกล่าว ซึ่งจะช่วยให้ต้นทุนการผลิตลดลง

(๒) การเปิดเสรีทางการเงินและการเคลื่อนย้ายเงินทุน อาเซียนอยู่ระหว่างการดำเนินการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินระหว่างประเทศสมาชิก เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มความปลอดภัยในการทำธุรกรรมด้านต่างๆ อาทิ การค้า การลงทุน การเปิดเสรีเงินทุนเคลื่อนย้าย โดยการลดขั้นตอนและอุปสรรคจากการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการเคลื่อนย้ายเงินทุนออกนอกประเทศ เพื่อเอื้อต่อการลงทุนในธุรกิจและการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างประเทศของธุรกิจนั้นๆ การเปิดเสรีภาคธนาคาร การพัฒนาตลาดทุน ซึ่งไทยสามารถใช้ประโยชน์จากการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายเงินทุนได้ แต่ก็ยังมีข้อจำกัดในการเปิดเสรีในด้านนี้

(๓) ระบบศุลกากรอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (ASEAN Single Window) การผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ หากมีบริการขนส่ง

วัตถุดิบ ชิ้นส่วน และสินค้าอย่างรวดเร็ว มีระบบโลจิสติกส์ที่ดี จะช่วยให้ลดต้นทุนในการเก็บสินค้า ลูกค้าน่าเกิดความพึงพอใจ ในขณะที่อาเซียนอยู่ในระหว่างการพัฒนาให้เป็นระบบเดียวกัน

(๔) การเคลื่อนย้ายแรงงาน การเคลื่อนย้ายแรงงานในประชาคม เศรษฐกิจอาเซียนนั้น มีการนำร่องเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีใน ๗ สาขาวิชาชีพ คือ วิศวกร พยาบาล สถาปนิก นักสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ซึ่งยังไม่สามารถตอบสนองต่อการขาดแคลนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมได้ในขณะนี้ ไทยควรจะหารือกับอาเซียนในการเคลื่อนย้ายแรงงาน ในสาขาที่ต้องการเป็นการเฉพาะ

๒) กำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ในอนาคต มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีเพื่อเตรียมรองรับแนวโน้มเทคโนโลยียานยนต์ในอนาคตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเป็นเทคโนโลยีขั้นสูง สนับสนุนและส่งเสริมการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันที่สำคัญในด้านบุคลากร การบริหารจัดการ การยกระดับความสามารถด้านมาตรฐานของประเทศ การสร้างเสริมองค์ความรู้ งานวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีที่จะสนับสนุนการพัฒนาขีดความสามารถของอุตสาหกรรมยานยนต์ การเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เชื้อเพลิง การใช้พลังงานทดแทนและพลังงานหมุนเวียน การสร้างความสามารถในการแข่งขันทางด้านเทคโนโลยีแก่ผู้ผลิตชิ้นส่วนยานยนต์ที่เป็นรากฐานสำคัญของอุตสาหกรรมยานยนต์ในประเทศให้แข่งขันได้เพื่อที่จะช่วยรักษาและขยายการเป็นฐานการผลิตยานยนต์ของประเทศไทย

๓) กำหนดทิศทางการพัฒนาอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ พัฒนาให้ไทยเป็นฐานการผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีของบริษัทข้ามชาติชั้นนำในการผลิตสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ โดยพัฒนาจากการผลิต Hard disk drive ไปสู่ผลิตภัณฑ์อื่นๆ ที่ใช้เทคโนโลยีสูง เช่น Nano-Tech ใช้พลังงานน้อยลง พัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางการออกแบบและการทดสอบที่ครบวงจรของภูมิภาค และสนับสนุนการวิจัยและการพัฒนา

๔) ส่งเสริมการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมไทยในอนาคต เช่น การมุ่งยกระดับอุตสาหกรรมเดิมไปสู่อุตสาหกรรมฐานความรู้ อุตสาหกรรมสร้างสรรค์ อุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง อุตสาหกรรมพลังงานทดแทน อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ธุรกิจบริการด้านสุขภาพ และการพัฒนาให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านโลจิสติกส์ของภูมิภาค เป็นต้น

๕) ส่งเสริมการลงทุนไทยในต่างประเทศ ปัจจุบันมีนักลงทุนไทยจำนวนมากที่ต้องการจะออกไปลงทุนในต่างประเทศ ประกอบกับการลงทุนในอุตสาหกรรมบางประเภทมีต้นทุนที่สูงเกินกว่าที่จะลงทุนในประเทศไทย จำเป็นที่จะต้องมีการขยายกิจการ หรือ ย้ายฐานการผลิตไปประเทศอื่น โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านที่ยังมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าประเทศไทย ควรจะพิจารณาจัดตั้งหน่วยงานที่ดูแลการลงทุนไทยในต่างประเทศ ให้เป็นการชัดเจน โดยหน่วยงานนี้จะให้ข้อมูลให้คำปรึกษาแนะนำ และรับฟังปัญหาของนักลงทุน และในขั้นต่อไปอาจมีการให้สิทธิประโยชน์เพื่อเป็นแรงจูงใจ

๖) การแก้ไขปัญหาแรงงานขาดแคลน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอาจทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการประสานงานระหว่างสถาบันการศึกษาด้านอาชีวศึกษา และบริษัทที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เพื่อการหารือแนวทางในการฝึกอบรมแรงงานในสาขาที่ขาด

แคลน และสร้างความเชื่อมโยงความต้องการด้านทักษะฝีมือแรงงานเฉพาะด้านของสถานประกอบการเข้ากับหลักสูตรอาชีวศึกษา

๔.๒.๒.๒ ข้อเสนอแนะด้านมิติการต่างประเทศ

๑) ความร่วมมือของทีมประเทศไทยในการส่งเสริมการลงทุน จากประสบการณ์ที่ได้ไปดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ที่ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุน ณ นครแฟรงก์เฟิร์ต ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔ ซึ่งดูแลรับผิดชอบกิจกรรมการลงทุนในประเทศเยอรมนี ออสเตรีย กลุ่มประเทศเบเนลักซ์ และสวิสเซอร์แลนด์ ได้รับการสนับสนุนจากเอกอัครราชทูตไทย ในการนำจัดสัมมนาเผยแพร่สู่ทางการลงทุนของประเทศไทย ทำให้การสัมมนาสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีและทำให้ประเทศไทยเป็นที่สนใจของนักลงทุนต่างชาติ จึงเห็นควรที่จะให้มีการจัดกิจกรรมในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่องในทุกประเทศ

๒) การสร้างเครือข่ายธุรกิจหรือสถาบันพันธมิตร ทั้งนี้สถานเอกอัครราชทูตไทยอาจจะเสริมสร้างเครือข่ายกับหน่วยงานในต่างประเทศ เช่น ผู้ประกอบการรายใหญ่ในต่างประเทศ มหาวิทยาลัยหรือสถาบัน การศึกษาด้านอาชีวะ เพื่อฝึกอบรมแรงงานฝีมือ หรือบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาที่เป็นที่ต้องการหรือขาดแคลนในประเทศไทย

บรรณานุกรม

หนังสือ

สุรินทร์ พิศสุวรรณ. อาเซียน รู้ไว้ได้เปรียบแน่. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์, ๒๕๕๕.

UNCTAD. World Investment Report 2012.

ASEAN Secretariat. ASEAN Charter. Jakarta : ASEAN Secretariat, 2009.

ASEAN Secretariat. Roadmap of an ASEAN Community. Jakarta: ASEAN Secretariat, 2009.

ASEAN Secretariat. Master Plan on ASEAN Connectivity. Jakarta: ASEAN Secretariat, 2009.

ASEAN Secretariat. ASEAN Economic Community Chartbook 2012. Jakarta : ASEAN Secretariat, 2012.

ASEAN Secretariat. ASEAN Economic Community Handbook for Business 2012. Jakarta: ASEAN Secretariat, 2012.

ASEAN Secretariat. ASEAN Economic Community Project Information Sheets. Jakarta: ASEAN Secretariat, 2012.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

<http://www.thai-aec.com/>.

<http://www.asean.org/archive/5187-10.pdf>.

ภาคผนวก
หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน

หน่วยงานส่งเสริมการลงทุนของอาเซียน

บรูไนดารุสซาลาม (Brunei Darussalam)

- Ministry of Industry and Primary Resources (www.industry.gov.bn),
- Brunei Economic Development Board (www.bedb.com.bn),
- Brunei International Financial Centre (www.finance.gov.bn)

กัมพูชา (Cambodia)

- Council for the Development of Cambodia (CDC)
- Cambodian Investment Board (CIB) (www.cambodiainvestment.gov.kh)

อินโดนีเซีย (Indonesia)

- The Investment Coordinating Board (BKPM) (www.bkpm.go.id)

ลาว (Lao PDR)

- Investment Promotion Department (IPD)
- Ministry of Planning and Investment (MPI) (www.invest.laopdr.org)

มาเลเซีย (Malaysia)

- Malaysian Investment Development Authority (MIDA) (www.mida.gov.my)

เมียนมาร์ (Myanmar)

- Myanmar Investment Commission Secretariat
Directorate of Investment and Company Administration (www.dica.gov.mm)

ฟิลิปปินส์ (Philippines)

- Board of Investments, Department of Trade and Industry (www.boi.gov.ph)

สิงคโปร์ (Singapore)

- Singapore Economic Development Board (www.sedb.com)
- International Enterprise Singapore (www.iesingapore.com)
- The Standards, Productivity and Innovation Board (www.spring.gov.sg)

ไทย (Thailand)

- Office of the Board of Investment (BOI), Ministry of Industry (www.boi.go.th)

เวียดนาม (Viet Nam)

- Foreign Investment Agency (FIA) , Ministry of Planning and Investment (MPI)
(www.mpi.gov.vn; <http://fia.mpi.gov.vn>)

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - นามสกุล	นางสาว บุษราคัม ศรีรัตน
การศึกษา	เศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันบัณฑิตบริหารศาสตร์ M.A. (Economic and Social Studies) University of Manchester, U.K.
ประสบการณ์การรับราชการ	๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการลงทุน ๓ กองพัฒนาโครงการ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการลงทุน ๗ ศูนย์เศรษฐกิจการลงทุนภาคตะวันออก จ.ชลบุรี ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการลงทุน ๘ ว กองการต่างประเทศ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ผู้อำนวยการ สำนักงานเศรษฐกิจการลงทุน ณ นครแฟรงเฟิร์ต สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี
รางวัลหรือทุนการศึกษา	- Chevening Scholarship ๑๙๙๔/๑๙๙๕ จากรัฐบาลสหราชอาณาจักร - ข้าราชการพลเรือนดีเด่น พ.ศ. ๒๕๔๒
ตำแหน่งปัจจุบัน และสถานที่ทำงาน	ผู้อำนวยการ กลุ่มบริการการลงทุน ศูนย์บริการลงทุน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน